



# Вісник Агрофорум № 16 (63) 2017

## ЕЛЕКТРОННИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ



*На Львівщині відбулося засідання Робочої групи з проблем розвитку сільських територій*

3



*Борошно ТМ «Батьківський Млин» – це гідне наслідування успішних виробничих традицій Галичини – Наталія Пельчар*

29



*Україна може стати одним із лідерів в садівничій галузі Європи – Олександр Матвієць*

32



*Бджільництво на Львівщині: проблемні аспекти та перспективи розвитку – Юрій Ковальський*

39



<i>На Львівщині відбулося засідання Робочої групи з проблем розвитку сільських територій.....</i>	3
<i>На Львівщині презентували Агротуристичний кластер «ГорбоГори».....</i>	4
<i>Препарати ТОВ «Мінераліс Україна» – важлива складова прибуткового агробізнесу.....</i>	5
<i>На Львівщині обговорили питання інвентаризації сільгоспугідь.....</i>	8
<i>Відбулася посвята першокурсників Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім С. Гжицького....</i>	9
<i>VIII Міжнародна конференція Large Farm Management .....</i>	10
<i>Фестиваль «Кращий господар Львівщини 2017» .....</i>	11
<i>На Львівщині сформовано реєстр фермерських господарств, що претендують на фінансову підтримку в 2017 році.....</i>	12
<i>Сільгосподотці додатково надаватимуться і при вирощуванні перепелів..</i>	13
<i>ProZorro сигналізуватиме про потенційні порушення державних замовників у закупівлях.....</i>	14
<i>Врегульовано механізм об'єднання тергромад із суміжних районів.....</i>	19
<i>Асоціація «УКРСАДПРОМ» та Western NIS Enterprise Fund підписали Угоду про партнерство .....</i>	21
<i>Переваги добрива «Нітроамофоска-М» виробництва ТзОВ «Тетра-Агро»..</i>	22
<i>Кенія продовжила процедуру безмитної закупівлі кукурудзи на рік.....</i>	23
<i>Сучасні мінеральні добрива від «Тетра-Агро» – запорука прибутку аграріїв – Сергій Прокопенко .....</i>	26
<i>Борошно ТМ «Батьківський Млин» – це гідне наслідування успішних виробничих традицій Галичини – Наталія Пельчар.....</i>	29
<i>Україна може стати одним із лідерів в садівничій галузі Європи – Олександр Матвієць.....</i>	32
<i>Бджільництво на Львівщині: проблемні аспекти та перспективи розвитку – Юрій Ковальський .....</i>	39
<i>Поради садівникам.....</i>	41
<i>Господарю на замітку.....</i>	43
<i>Анонс подій в Україні та за кордоном.....</i>	48



## На Львівщині відбулося засідання Робочої групи з проблем розвитку сільських територій

23 серпня у Львові за участю заступника міністра аграрної політики та продовольства України Олени Ковальової відбулося виїзне засідання робочої групи з проблем розвитку сільських територій.

Участь в зустрічі прийняли експерти та практики з різних областей України, представники Офісу підтримки реформ при Мінагрополітики і проекту USAID «Агросільрозвиток» та агровиробники області.

Із вступним словом до учасників звернулася заступник міністра Олена Ковальова, яка відзначила важливість розробки інтегрованих пропозицій і поширення найкращих практик, що дадуть змогу забезпечити високу якість життя на селі.

Голова Львівської ОДА Олег Синютка звернув увагу на потребу реалізації заходів, що забезпечать гідне життя в сільській місцевості і роботи в галузях агропромислового комплексу.

Успішний досвід реалізації проектів розвитку в сільській місцевості представили директор департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА Наталія Хмиз і директор Львівського фонду індивідуального житлового будівництва на селі Зеновій Древняк.

Зеновій Древняк у своєму виступі відзначив досвід фонду в області при реалізації заходів щодо надання пільгових кредитів агроформуванням Львівщини через конкурсну підтримку пріоритетних бізнес-планів. Агровиробники області розповіли про власний успішний досвід одержання кредитних ресурсів з обласного бюджету для розвитку виробництва.

Присутні на засіданні президент Львівської Аграрної палати Павло Музика та голова управи Ігор Вуйчик надали пропозиції щодо співпраці в розробці проектів нормативно-правових актів з урахуванням позиції членів палати.

В рамках візиту Олена Ковальова ознайомила з діяльністю ФГ «Мукко» в Стрийському районі, яке займається розвитком козівництва і виробництвом сирів.



Джерело: Львівська Аграрна палата



## На Львівщині презентували Агротуристичний кластер «ГорбоГори»

*19 серпня поблизу села Хоросно в Пустомитівському районі відбувся святковий ярмарок «Добрі традиції Галичини» в рамках презентації проекту: Агротуристичний кластер «ГорбоГори».*

Фестиваль розпочався із спільної молитви, яку провели священнослужителі, оскільки в цей день віряни святкували величне свято Преображення Господнього. З вітальним словом виступив голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка.

Фестиваль відвідали більше 1000 гостей не лише Львівської, а й сусідніх областей. Свою продукцію на ярмарку презентували аграрії різних куточків області.

Діти катались на надувних гірках, батутах, брали участь в різноманітних конкурсах, майстер-класах і забавах, спілкувались із тваринами в зоокутку. Дорослі мали можливість пограти у волейбол, працював тир. Протягом всього святкування на сцені лунали пісні, виступи художніх колективів, гумористичні програми, танці.

Кульмінацією свята став політ на повітряній кулі, якого всі чекали. Більше 50-ти бажаючих змогли покататись та відчути нові емоції.

Метою свята була не лише презентація Агротуристичного кластеру «ГорбоГори», а показати результат, який можна досягнути фермерам у співпраці з сільськими громадами, органами місцевого самоврядування, органами влади, а також залучення до діяльності в агротуристичному кластері інших фермерів, оскільки це відкрита площадка.

Агротуристичний кластер «ГорбоГори» створюється як приклад із сталого розвитку сільських територій, метою якого є поєднання соціально-культурного, природного, агровиробничого ресурсів та туристичного потенціалу Пустомитівського району та Львівської області.



Організатори святкування, а це місцеві фермери, що об'єднані однією метою, обіцяють і надалі влаштовувати різноманітні фестивалі на аграрну тематику, розвиваючи Агротуристичний кластер «ГорбоГори».

*Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації*



## Препарати ТОВ «Мінераліс Україна» – важлива складова прибуткового агробізнесу

Динамічний розвиток галузей рослинництва передбачає в якості необхідної складової використання препаратів вітчизняного виробництва. Сильні позиції на національному ринку посідає продукція вітчизняного виробника ТОВ «Мінераліс Україна». Компанія в 2012 році створила інноваційне виробниче підприємство з виробництва рідких полімікродобрив та біопрепаратів.

29 серпня на Львівщині відбулися зустрічі офіційного дистриб'ютора ТОВ «Мінераліс Україна» у Львівській та Івано-Франківській областях, директора ПП «Агрофон Плюс» Володимира Кисіля і продукт-менеджера компанії Олега Покотило із агровиробниками із різних районів Львівщини, які успішно використовують продукцію компанії для підвищення прибутковості виробництва.

Перший візит відбувся у відоме фермерське господарство «Нагорянка» Пустомитівського району, яке протягом багатьох років займається вирощуванням сої, гречки та інших зернових культур. Голова господарства Ігор Бабій успішно використав в поточному році продукцію ТОВ «Мінераліс Україна» при вирощуванні високопротеїнових сортів сої та гречки. Гречку господарство вирощує вже багато років, проте використання препаратів ТОВ «Мінераліс Україна» на пізніх посівах даної культури (посадка 21 липня) дозволило забезпечити збалансований динамічний розвиток рослини і її гілкування. Перебуваючи на полі ФГ «Нагорянка» можна було побачити цвітіння гречки, що при використанні препаратів ТОВ «Мінераліс Україна» дозволить господарству Ігора Бабія прибутково господарювати в поточному і наступному роках. Урожай гречки дає поживу для мікрофлори і, таким чином, накопичується родючий шар ґрунту, тобто активізується ґрунтоутворююча мікрофлора. Частина ґрунтів в Україні виснажена, немає постійної роботи кореневих бактерій, які утворюють родючий шар ґрунту. Олег Покотило відзначив, що досвід відвідування фермерських господарств свідчить, що їх господарі значно розумніше ставляться до землі на якій вирощується продукція.



Перебуваючи на полях Львівської філії УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого в Жовківському районі продукт-менеджер ТОВ «Мінераліс Україна» Олег Покотило та директор офіційного дистриб'ютора ПП «Агрофон Плюс» Володимир Кисіль оглянули посіви сої, на яких використовувалися препарати вітчизняного виробника. Директор філії УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого Микола Климчук і агроном Олег Куліш наголосили на позитивному впливі препаратів компанії «Наномінераліс РК», «Мікромінераліс (Фосфор-Калій)» і «Мікромінераліс (бобові)» на розвиток рослин з урахуванням порушеної структури ґрунту на даному підприємстві, що дозволяє очікувати доволі високий валовий збір сої. Використання препаратів, відзначає О. Покотило, забезпечило активний розвиток кореневої системи сої навіть на дуже ущільнених ґрунтах, де бульбочкові бактерії коріння сої ще не повністю використовують можливий потенціал розвитку. Консультант ТОВ «Мінераліс Україна» запропонував інституту використовувати біодеструктор стерні, який розкладає рослинні рештки і збільшити сортовий асортимент сої, що дасть економію по часу при посіві наступних зернових культур в сівозміні із тривалішим періодом вегетацій. Директор ПП «Агрофон Плюс» Володимир Кисіль відзначив, що інститут внаслідок фінансових обмежень використав «бюджетний» варіант по затратній складовій використання препаратів ТОВ «Мінераліс Україна» на проблемних площах, проте це дозволило забезпечити розвиток сої і досягти певних успіхів. Фактичні витрати підприємства становили близько 650 грн/т на здійснення двох обробок насіння і здійснення позакореневого підживлення орієнтовно на 800 грн/га.



Успішно використовується препарати ТОВ «Мінераліс Україна» і на дослідних ділянках з вирощування картоплі в Інституті сільського господарства Карпатського регіону НААН. Директор лабораторії картоплярства Інституту, доктор сільськогосподарських наук Роман Ільчук відзначив, що з використанням препаратів ТОВ «Мінераліс Україна» було проведено два технологічні досліді із сортами української селекції. На ранньостиглих сортах Інституту картоплярства НААН «Кіммерія» і «Щедрик» використовували препарати «Мікро-Мінераліс (Картопля)» і «Наномінераліс, РК», що дозволило одержати навіть в умовах посушливої цьогорічної погоди велику кількість бульб під кущем. Ще один успішний дослід із використання продуктів компанії «Мінераліс Україна» здійснюється на сортах картоплі «Оксамит 99» і «Легенда», які створені Інститутом сільського господарства Карпатського регіону НААН.



Керівники підприємств-споживачів продукції ТОВ «Мінераліс Україна» на Львівщині відзначили її високу якість і прийнятні ціни від національного виробника, що дає позитивний економічний ефект для їх господарств. Крім того, консультативна підтримка офіційного дистриб'ютора у Львівській і Івано-Франківській областях ПП «Агрофон Плюс» в особі Володимира Кисіля щодо технологічних особливостей використання препаратів національного виробника, дозволяє з впевненістю говорити про зростання агровиробничого потенціалу товаровиробників Західної України.

*Контактна інформація: ПП «Агрофон-Плюс», Львівська обл., Жовківський район, с. Гряда, вул. Шевченка, 5, Володимир Кисіль, тел.: 0676706652*

*Джерело: Львівська Аграрна палата*



## На Львівщині обговорили питання інвентаризації сільгоспугідь

*04 вересня у Львівській обласній державній адміністрації розглянули питання проведення інвентаризації сільськогосподарських угідь.*

Відзначимо, що 22 серпня головою Львівської облдержадміністрації підписано розпорядження № 783/0/5-17 «Щодо проведення аудиту використання сільськогосподарських земель». Відповідно до розпорядження, на Львівщині проведуть аудит використання сільськогосподарських угідь. Згідно із розпорядженням передбачається :

- здійснення аудиту використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення у розрізі землевласників та землекористувачів до 15.09.2017 р.;
- внесення результатів аудиту до електронної системи даних у розрізі територій сільських, селищних рад до 15.09.2017 р.;
- створення картографічних матеріалів із нанесеними та пронумерованими земельними ділянками до 15.09.2017 р.;
- формування реєстру розпайованих земельних ділянок за власниками та землекористувачами до 15.10.2017 р.

В рамках наради директор Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Наталія Хмиз проінформувала про питання формування районних комісій з інвентаризації та відзначила необхідність включення до їх складу представників громадських організацій, зокрема Асоціації фермерів та приватних землевласників у Львівській області, Ради сільськогосподарських підприємств Львівщини і Львівської Аграрної палати. Члени районних комісій будуть здійснювати аудит використання сільськогосподарських земель відповідно до затвердженої методики.

Зверталася увага і на проблеми захоплення врожаю. На нараді оприлюднено інформацію про факти, коли посів в Буському районі здійснювала одна компанія, а фактичний збір врожаю здійснило зовсім інше підприємство.

Голова Асоціації фермерів та приватних землевласників у Львівській області Ярослав Кардаш оприлюднив інформацію про проблемне питання одного із фермерських господарств Дрогобицького району, яке протягом тривалого часу не може узаконити питання оренди землі.

На нараді також зверталася увага на актуальні питання в сфері земельних відносин на Львівщині, зокрема неправильне проведення грошової оцінки землі, несвоєчасне оформлення земельних паїв померлих осіб, відсутність в окремих земельних паїв власників тощо.

*Джерело: Львівська Аграрна палата*



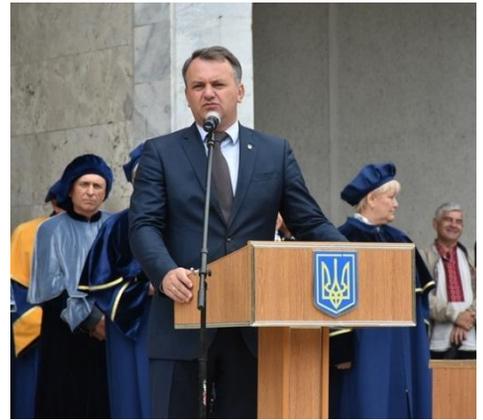
## Відбулася посвята першокурсників Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

3 вересня відбулася посвята студентів-першокурсників Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

Важливі настанови студентам щодо навчання надав у вступному слові ректор університету, професор Володимир Стибель.

Із вітальним словом до учасників урочистої події звернувся і голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка, який відзначив, що університетські знання є міцним фундаментом для подальшого життя. “Позитивною традицією Львівського студентства є прагнення бути першими”, – наголосив Олег Синютка.

На завершення урочистого заходу студенти-першокурсники пройшли крізь символічну підкову.





# LFM 4.0

LARGE FARM MANAGEMENT CONFERENCE

13-14 вересня 2017 р. у Києві відбудеться VIII Міжнародна конференція Large Farm Management, організована асоціацією «Український клуб аграрного бізнесу» та агенцією AgriEvent. Подія, що є першим і єдиним аграрним заходом такого високого рівня в Європі та СНД з управління аграрним бізнесом, збере разом понад 300 керівників українських та міжнародних аграрних компаній для обміну досвідом та обговорення різних поглядів на стратегії управління агробізнесом.

Цього року наскрізна тема заходу – агробізнес майбутнього. Уже сьогодні сільське господарство завдяки тісній взаємодії з багатьма іншими сферами економічної діяльності стає надзвичайно техноємним, що, в свою чергу створює великий виклик для менеджерів агробізнесу. Тільки швидко і вірно ідентифікуючи сучасні тренди, розуміючи їх, та інтегруючи передові технології у свої бізнес-процеси, можна залишитися конкурентоздатним та успішним. Тому конференція LFM 4.0 – must visit для всіх, хто хоче одночасно дізнатися про інновації в управлінні та технологіях від кращих практиків, поспілкуватися з колегами та побачити технологічні новинки в роботі.

Зокрема, під час бізнес-дня конференції будуть обговорені наступні питання:

- Як змінилася поведінка та настрої споживачів продукції АПК за останні роки?
- Агробізнес 4.0: глобальні зміни уже сьогодні
- Як Україні вийти на шлях глобального успіху?
- Особиста ефективність: розклад дня аграрного CEO та інші.

Другий день конференції буде присвячений передовим технологіям сільського господарства та відбудеться на виробничих потужностях агрохолдинга «Миронівський хлібопродукт».

**Місце проведення:** Fairmont Grand Hotel Kyiv, вул. Набережно-Хрещатицька, 1.

Детальніша інформація щодо умов участі на сайті на заході:

<http://agrievent.com.ua/events/LFM40>

Джерело: <http://agrievent.com.ua>



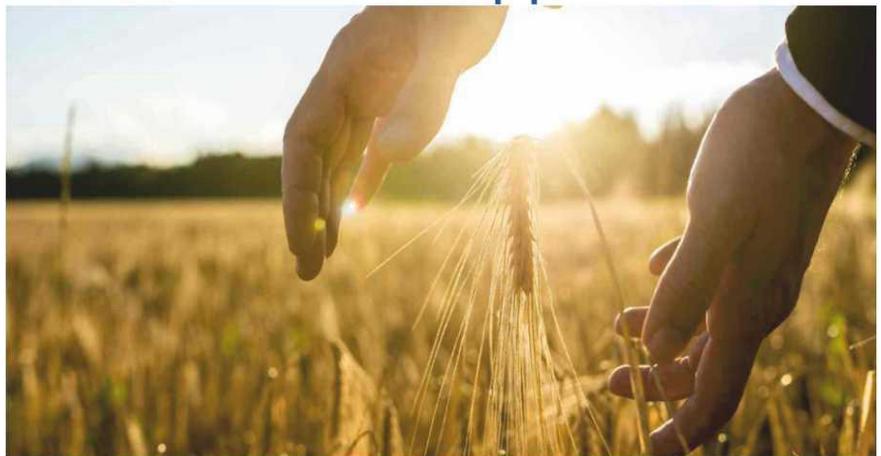
## Фестиваль «Кращий господар Львівщини 2017»

З метою популяризації створення фермерських, селянських господарств, сільськогосподарських кооперативів **21 вересня 2017 року** у м. Львові на базі ТзОВ «Шувар» (вул. Хуторівка, 4б) відбудеться фестиваль «Кращий господар Львівщини 2017».

У програмі фестивалю визначатиметься кращий господар Львівщини серед фермерських і серед особистих селянських господарств, планується проведення різноманітних тематичних конкурсів (поросячі перегони, зважування птиці на око та інші конкурси), ярмарок агропродукції та еко-продуктів, приготування українських страв, виступи творчих колективів, розваги для дітей тощо.

*Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації*

## Міжнародна агропромислова виставка 28-30 листопада • 2017



TARGI KIELCE S.A. (Polska, Kielce) та ПрАТ «Гал-ЕКСПО» (Україна, Львів) – запрошують українські компанії до участі в Міжнародній агропромисловій виставці «EuroAGRO» у Львові 28-30 листопада 2017 р.

*Джерело: [www.galexpo.com.ua/agro](http://www.galexpo.com.ua/agro)*



## На Львівщині сформовано реєстр фермерських господарств, що претендують на фінансову підтримку в 2017 році

22 серпня 2017 року відбулось засідання регіональної комісії Львівського відділення Українського державного фонду підтримки фермерських господарств.

Згідно наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 17.02.2017 р. №65 для надання фінансової підтримки фермерським господарствам на поворотній основі Львівській області передбачено 1950 тис.грн.

Згідно з рішенням регіональної комісії сформовано реєстр з шести фермерських господарств, що можуть претендують на одержання фінансової підтримки на поворотній основі, який буде поданий Комісії Укрдержфонду в Києві: ФГ «Крутник О.Б.» (Золочівський р-н), ФГ «Апогей КМС» (Буський р-н), ФГ «Калина» (Дрогобицький р-н), ФГ «Поляна» (Миколаївський р-н), ФГ «Софія КОБ» (Буський р-н), СФГ «Тендеряка В.Ф.» (Сокальський р-н).



За рішенням регіональної комісії двом фермерським господарствам відмовлено, які мають право після усунення недоліків подати документи до Комісії Українського державного фонду підтримки фермерських господарств, а саме: ФГ «Вихованець», (Кам'яно-Бузький р-н) та ФГ «Бортків» (Золочівський р-н).

*Джерело: Львівська Аграрна палата*

## Моніторинг земельних відносин в Україні буде здійснюватися і надалі

В Україні буде здійснюватися регулярний моніторинг ключових показників у сфері землекористування, інформація про які буде доступна громадянам. Відповідний проект постанови Уряд ухвалив на засіданні 23 серпня.

З 1 вересня впроваджується взаємний обмін інформацією між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, що дозволить оновлювати дані на регулярній основі. Зокрема, будуть акумулюватись наступні групи даних: склад земель, кількість землевласників та землекористувачів, середній розмір земельних ділянок, реєстрація земельних ділянок в Державному земельному кадастрі, кількість та площа ділянок, переданих в оренду, наданих у користування та переданих у власність громадянам безоплатно, суми нарахованих та сплачених платежів за користування земельними ділянками – всього понад 140 показників.

*Джерело: [www.land.gov.ua](http://www.land.gov.ua)*



## На Львівщині перевіряють транспортні засоби, що перевозять м'ясо аби запобігти завезенню африканської чуми свиней

На Львівщині посилюють заходи безпеки у зв'язку з виявленням в сусідніх областях, зокрема на Закарпатті, випадків захворювання на африканську чуму свиней. Відтак, уже від сьогодні представники патрульної поліції перевірятимуть машини, що в'їжджатимуть на територію області, зокрема ті, що обладнані холодильними камерами та рефрижераторами для перевезення м'ясопродуктів.

Як заявив сьогодні під час брифінгу у Львівській ОДА керівник Патрульної поліції Роман Пилипенко, уже відомо на яких трасах перевірятимуть автівки насамперед.

«Ми будемо перевіряти на тих трасах, які вже патрулюємо. Це, відповідно, траси міжнародного та державного значення. Основна увага буде приділена трасі М06, оскільки це напрямок на Закарпаття. А вже превентивні заходи будуть введемо на тих трасах, які ми вже патрулюємо: напрямок на Краківець, на Раву-Руську, Шегині і відрізок шляху до Червонограда», – роз'яснив керівник Патрульної поліції області Роман Пилипенко.

Окрім того, начальник Головного управління Держпротспоживслужби у Львівській області Євген Баркита нагадав – африканська чума свиней не передається людям та іншим тваринам, втім загрожує саме поголів'ю свиней.

Наразі жодного випадку захворювання на африканську чуму свиней в області не виявлено. Спеціалісти закликають мешканців області, особливо аграріїв, стежити за здоров'ям тварин та не контактувати зі свійськими тваринами за межами області.

*Джерело: [www.loda.gov.ua](http://www.loda.gov.ua)*



## Сільгоспдотації додатково надаватимуться і при вирощуванні перепелів

Уряд постановою від 23.08.2017 р. № 636 вніс зміни до Порядку розподілу бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції.

Документом передбачено, що сільськогосподарські товаровиробники, які займаються вирощуванням перепелів, зможуть отримувати бюджетну дотацію.

Рішення прийняте відповідно до Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України”, згідно з яким такий вид економічної діяльності, як “Розведення інших тварин”, в тому числі і розведення перепелів, має право на отримання бюджетної дотації.

*Джерело: [www.dtkk.ua](http://www.dtkk.ua)*



**prozorro**  
ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

## **ProZorro сигналізуватиме про потенційні порушення державних замовників у закупівлях**

30 серпня 2017 запрацювала система ризик-індикаторів ProZorro. Вона дозволяє в автоматичному режимі виявляти закупівлі, у яких потенційно є порушення норм та принципів Закону “Про публічні закупівлі”. На початковому етапі розпочато обрахунок 16 показників, які сигналізують про ризики. В перспективі таких буде понад 60.

Серед критеріїв, які відслідковує система: аномальна економія (понад 60%), робота постачальника тільки з одним замовником, не деталізоване тендерне оголошення, надмірно велика кількість лотів в одній закупівлі та інші.

Відображення інформації системи відбувається в реальному часі за адресою: <http://risk.dozorro.org>. Вже зараз можна побачити візуалізацію, яка надає інформацію по ТОП-замовниках в системі. Також система відзначила, що найбільш поширеними ризиками є “Переможець незначно змінював ціну”(41%), “Дуже малий крок пониження ціни” (35%), “Не деталізований CPV (код товару, який закуповують)” (зустрічається майже у 13% обрахованих закупівель).

Перший заступник міністра економічного розвитку і торгівлі Максим Нефьодов на презентації пояснив: “Однією з переваг електронної системи закупівель – це швидкий доступ до великого масиву даних. Раніше документація по проблемному тендеру могла просто випаруватись, сьогодні – ми можемо аналізувати їх ще до того, як тендер відбувся”.

*Джерело: [www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)*



## **В Україні дозволили денні перевезення живих тварин і птиці при температурі понад +28° С**

Україна зняла заборону на денні перевезення за температури понад +28° С транспортними засобами масою понад 24 тонни і навантаженням на вісь понад 7 тонн небезпечних і вантажів, що швидко псуються, живих тварин і птиці, а також перевезення в разі надзвичайних ситуацій.

Відповідні поправки до порядку здійснення габаритно-вагового контролю (ГВК) Кабінет міністрів вніс своєю постановою 30 серпня.

Міністр інфраструктури Володимир Омелян також повідомив, що поправки дозволять водіям застосовувати міжнародний сертифікат зважування, пред'явлення якого позбавить їх від вагового контролю.

Серед інших змін – уніфікація ГВК шляхом виключення положень про проведення попереднього і точного ГВК, а також введення тимчасового обмеження в 1 годину для проведення ГВК одного транспортного засобу.

*Джерело: [www.agrotimes.net](http://www.agrotimes.net)*



## **Аграрні підприємства можуть недоотримати бюджетні дотації в режимі «квазіаккумуляції ПДВ» – Леонід Тулуш**

Некоректне нарахування бюджетної дотації в режимі «квазіаккумуляції» ПДВ зумовило формування необґрунтованих переваг для окремих груп агровиробників – з-поміж інших суб'єктів, які мають право на отримання даної форми державної фінансової допомоги, зазначив завідувач відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру “Інститут аграрної економіки”, к.е.н. Леонід Тулуш.

Як наслідок, розподіл бюджетних дотацій, на які в держбюджеті поточного року передбачено 4 млрд грн для більш як 2,2 тис. суб'єктів підтримки, включених у відповідний реєстр, буде необ'єктивним – порушується планова розбивка помісячних обсягів фінансування, сформована на початку бюджетного року, поінформував науковець.

Дія механізму «квазіаккумуляції» ПДВ поширюється на аграрні підприємства, які займаються пріоритетними з точки зору держави видами сільгоспдіяльності – тваринництвом, вирощуванням овочів, винограду, фруктів, ягід, цукрового буряку, зауважив експерт.

За його словами, специфіка механізму «квазіаккумуляції» полягає у повній сплаті суми ПДВ, згенерованого дотаційними видами діяльності, до бюджету із наступним поверненням її частини у вигляді бюджетної дотації у автоматичному режимі за спеціальним порядком.

При цьому відповідно до положень пунктів 10 та 11 Порядку розподілу бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції у 2017 році, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 р. №83, при визначенні суми бюджетної дотації, виплачуваної в режимі «квазіаккумуляції» ПДВ, розраховується так званий «коефіцієнт пропорційності». Він визначається, зауважив науковець, як відношення загальної суми сплаченого сільгосппідприємствами спецПДВ, генерованого дотаційними видами сільгоспдіяльності (окремо по птахівничих підприємствах, окремо – по інших сільгосппідприємствах) – до суми виділених на відповідний період бюджетних асигнувань із врахуванням залишків асигнувань попереднього періоду.

Фактично, станом на серпень 2017 року, за результатами п'яти виплат – за лютий-червень – вже витрачено 1914,7 млн грн або майже половину (47,9%) річного фонду бюджетних дотацій, поінформував експерт.

Але ж, зауважив Леонід Тулуш, попереду заплановано ще шість виплат – за липень-грудень – на які, згідно планового помісячного річного розподілу, припадає майже три чверті від річного обсягу фінансування.

За наявного підходу до нарахування бюджетних дотацій джерело для фінансування необхідних сум за листопад-грудень буде відсутнє, вважає експерт.

*Джерело: [www.iae.kiev.ua](http://www.iae.kiev.ua)*



## **Факт зупинення реєстрації податкової накладної у ЄРПН не спростовує здійснення платником господарських операцій**

Відповідно до ст. 187 Податкового кодексу України (ПКУ) на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, або на попередню оплату. Відповідно до п. 44.1 ст. 44 ПКУ для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

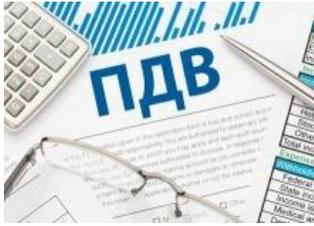
Відсутність факту реєстрації платником податку – продавцем товарів/послуг податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних не дає права покупцю на включення сум податку на додану вартість до податкового кредиту та не звільняє продавця від обов'язку включення суми податку на додану вартість, вказаної в податковій накладній, до суми податкових зобов'язань за відповідний звітний період.

Отже, факт зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування у ЄРПН не спростовує здійснення платником господарських операцій і відповідно дати виникнення саме першої події (постачання товарів/послуг, або отримання коштів), що підтверджується первинними документами, на підставі яких складається податкова накладна / розрахунок коригування.

Крім того, виявлення розбіжностей даних податкової декларації та даних Єдиного реєстру податкових накладних є підставою для проведення контролюючими органами документальної позапланової виїзної перевірки продавця та у відповідних випадках покупця товарів/послуг.

Якщо рішенням комісії ДФС України платнику відмовлено в реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в ЄРПН, таке рішення ним може бути оскаржене в адміністративному порядку, визначеному п. 56.23 ст. 56 ПКУ або в судовому порядку з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ у відповідності до п. 56.18 ст. 56 ПКУ.

При цьому коригування податкової та бухгалтерської звітності не проводиться так як факт зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування у ЄРПН не спростовує здійснення платником господарських операцій і дати виникнення першої події, що підтверджується первинними документами, ведення яких передбачено законодавством.



## **Коли реєструється ПН / РК в ЄРПН у разі подання скарги на рішення про відмову у реєстрації**

Податківці роз'яснили коли реєструється податкова накладна/розрахунок коригування до податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних у разі подання платником податку скарги на рішення про відмову у її/його реєстрації.

Процедуру розгляду скарг на рішення комісії Державної фіскальної служби України (ДФС), яка приймає рішення про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), затверджено Постановою Кабміну № 485 від 04.07.2017 р.

Скарги подаються платником ПДВ до ДФС України протягом 10 календарних днів після отримання ним рішення комісії ДФС про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування. При цьому якщо останній день строку припадає на вихідний або святковий день, останнім днем такого строку вважається перший робочий день, що настає за вихідним або святковим днем. Строк подання скарги може бути продовженим за правилами і на підставах, визначених п. 102.6 ст. 102 Податкового кодексу України (ПКУ).

За результатами розгляду скарги комісія з питань розгляду скарг приймає одне з таких рішень:

- задовольняє скаргу та скасовує рішення комісії ДФС;
- залишає скаргу без задоволення та рішення комісії ДФС без змін.

Якщо мотивоване рішення щодо скарги не надсилається платнику податку протягом строку, визначеного п. 56.23 ст. 56 ПКУ, а саме – протягом 10 календарних днів з дня отримання скарги ДФС, така скарга вважається повністю задоволеною на користь платника податку з дня, що настає за останнім днем зазначеного строку.

Задоволення скарги є підставою для реєстрації в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування, зазначених у скарзі, з урахуванням вимог п. 200<sup>1</sup>.3 ст. 200<sup>1</sup> ПКУ.

Відповідно до п.п. 201.16.4 ст. 201 ПКУ та п. 19 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабміну від 29.12.2010р. № 1246 із змінами та доповненнями, податкова накладна/розрахунок коригування, реєстрацію якої в ЄРПН було зупинено, реєструється у день настання однієї із таких подій:

- прийнято рішення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН;
- набрало законної сили рішення суду про реєстрацію відповідної податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН (у разі надходження до ДФС відповідного рішення суду).

*Джерела: [www.ibuhgalter.net](http://www.ibuhgalter.net)*



## **Зарахування передоплати за одним договором в погашення заборгованості по іншому: облік з ПДВ**

Державна фіскальна служба України у підкатегорії 101.23 ресурсу “ЗІР” зазначила, що і при отриманні попередньої оплати, і при поставці товарів постачальником повинні бути визначені податкові зобов’язання та складена і зареєстрована в ЄРПН податкова накладна.

Відповідно до п. 191 Податкового кодексу України (ПКУ), якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов’язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованому в ЄРПН.

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача – платника податку, підлягає реєстрації в ЄРПН:

- постачальником (продавцем) товарів/послуг, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь такого постачальника або якщо коригування кількісних та вартісних показників у підсумку не змінює суму компенсації;
- отримувачем (покупцем) товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, для чого постачальник надсилає складений розрахунок коригування отримувачу.

При зарахуванні попередньої оплати, отриманої по одному договору, в погашення заборгованості за поставлені товари по іншому договору постачальником (продавцем) має бути складений розрахунок коригування до податкової накладної, яка була складена при отриманні коштів як попередньої оплати.

Такий розрахунок коригування підлягає реєстрації в ЄРПН отримувачем (покупцем) товарів, попередня оплата за які зарахована в рахунок погашення заборгованості за товари, поставлені по іншому договору.

Постачальник (продавець) товарів/послуг має право зменшити суму податкових зобов’язань за таким розрахунком коригування після його реєстрації в ЄРПН отримувачем (покупцем).

Отримувач (покупець) товарів/послуг має право зменшити податковий кредит на дату отримання розрахунку коригування незалежно від того, чи зареєстрований розрахунок коригування в ЄРПН, чи ні. Коригування податкових зобов’язань відображається у рядку 7 розд. I декларації з ПДВ. Коригування податкового кредиту відображається у рядку 14 розд. II декларації.

*Джерела: “Дебет-Кредит”*



## Уряд затвердив Порядок експертного визначення якості насіння і садивного матеріалу

18 серпня Кабінет Міністрів України Постановою № 615 затверджено Порядку арбітражного (експертного) визначення якості насіння і садивного матеріалу та Порядку оформлення заяв для проведення арбітражного (експертного) визначення якості насіння і садивного матеріалу.

Згідно затвердженого документу, арбітражне визначення проводиться територіальним органом Держпродспоживслужби за заявою фізичної особи – підприємця – або юридичної особи. Арбітражному визначенню підлягає придбане насіння або садивний матеріал за наявності сертифіката, що засвідчує посівні якості насіння, або сертифіката, що засвідчує товарні якості садивного матеріалу (далі – сертифікат), документа за результатами аналізу насіння або садивного матеріалу, виданого заявнику, у разі розбіжності показників якості насіння або садивного матеріалу на величину, що перевищує допустимі відхилення.

Джерело: [www.kmi.gov.ua](http://www.kmi.gov.ua)



## Врегульовано механізм об'єднання територіальних громад із суміжних районів

Ми врегулювали механізм добровільного об'єднання територіальних громад, розташованих на територіях суміжних районів, відповідно до розроблених перспективних планів. Про це повідомив Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко, коментуючи зміни до Методики формування спроможних територіальних громад, які були затверджені на засіданні Уряду 30 серпня.

«Це велика додаткова мотивація для десятків громад, створених на межі районів, закінчити процес об'єднання та великий поштовх до нового об'єднання. Прийняття постанови дозволить розширити межі району на території якого розташований адміністративний центр утвореної ОТГ. Громади добровільно об'єднуються і прагнуть спільно будувати своє майбутнє, а не бути затиснутими встановленими межами районів», – підкреслив Віце-прем'єр-міністр.

Джерело: [www.minregion.gov.ua](http://www.minregion.gov.ua)



## Оприлюднено нові проекти наказів від Мінагрополітики

18 серпня Міністерство аграрної політики та продовольства України оприлюднило на офіційній інтернет-сторінці законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

Джерело: [www.minagro.gov.ua](http://www.minagro.gov.ua)

# 11 КРОКІВ ДЛЯ ДОБРОВІЛЬНОГО ПРИЄДНАННЯ ГРОМАДИ

## Ініціювання добровільного приєднання в ОМС: 1



- 1) сільський, селищний голова ОМС;
- 2) не менш як третина депутатів від загального складу сільської, селищної, міської ради;
- 3) члени територіальної громади в порядку місцевої ініціативи;
- 4) органи самоорганізації населення відповідної території (за умови представлення ними інтересів не менш як третини членів відповідної територіальної громади).

## Громадське обговорення ініціативи на території ОМС 2



ОТГ на наступній сесії приймає рішення про надання згоди на добровільне приєднання



5

Сільський, селищний голова ОМС надсилає пропозицію про добровільне приєднання до ОТГ



4

ОМС приймає рішення про надання згоди на добровільне приєднання



3

ОМС готує проект рішення про добровільне приєднання



6

ОМС схвалює проект рішення про добровільне приєднання та надсилає його в ОДА



МАКСИМУМ  
30  
ДНІВ

7

ОДА готує висновок щодо відповідності цього проекту рішення Конституції та законам України (приймається відповідне розпорядження голови ОДА)



8

ОТГ звертається до ОДА з пропозицією звернутися до ЦВК для прийняття нею рішення про призначення додаткових виборів



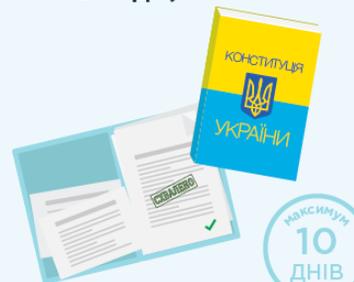
10

ОМС приймає рішення про добровільне приєднання



РІШЕННЯ  
ПРИЙНЯТЕ

9



МАКСИМУМ  
10  
ДНІВ

ОДА звертається до ЦВК для прийняття нею рішення про призначення додаткових виборів та одночасно інформує ВРУ, відповідні обласні ради, місцеві ради, що прийняли рішення про добровільне приєднання до ОТГ



МАКСИМУМ  
10  
ДНІВ

11

### СКОРОЧЕННЯ

ОТГ – сільська, селищна, міська рада об'єднаної територіальної громади;

ОМС – сільська, селищна, міська рада територіальної громади, яка бажає приєднатися до вже об'єднаної;

ОДА – обласна державна адміністрація;

ЦВК – Центральна виборча комісія.



## **Асоціація «УКРСАДПРОМ» та Western NIS Enterprise Fund підписали Угоду про партнерство**

В рамках проекту Western NIS Enterprise Fund (WNISEF) «Програма лідерства, сприяння експорту, залучення інвестицій та розвитку» між Фондом та Асоціацією «УКРСАДПРОМ» підписано Протокол про наміри щодо надання технічної допомоги.

Відповідно до документу, WNISEF надає технічну підтримку проектам (зокрема, залучення фінансових ресурсів, надання інформаційно-консультаційних послуг, сприяння у залученні зовнішніх консультантів), спрямованих на розвиток експорту плодово-ягідної продукції українських виробників. Першим результатом співпраці має стати участь малих та середніх підприємств-членів Асоціації «УКРСАДПРОМ» у міжнародних виставкових заходах за кордоном.

Віталій Бігдай, *Керівник Програми сприяння експорту Western NIS Enterprise Fund*: «Ми плануємо разом з Асоціацією «УКРСАДПРОМ» допомогти українським садочодам і виробникам продукції з плодів та ягід успішно представити свою продукцію на нових зарубіжних ринках. Виробники якісної плодово-ягідної продукції зможуть встановити нові ділові контакти, отримати нові експортні замовлення, розширити виробництво, і створити нові робочі місця в Україні».

WNISEF співпрацює з галузевими асоціаціями та торгово-промисловими палатами для того, щоб розширити участь українських малих і середніх підприємств у міжнародній торгівлі, дати поштовх і допомогти структурам, проектам та ініціативам, які надають допомогу багатьом експортерам, розвинутися, стати успішними і самодостатніми, і навчитися краще допомагати експортерам. Малі та середні підприємства переважно працювали на внутрішньому ринку або постачали продукцію на традиційні експортні ринки близького зарубіжжя. І хоча такі підприємства сьогодні все більше прагнуть розширити свій бізнес за рахунок експорту на нові ринки, для багатьох із них це залишається складним завданням.

*Дмитро Крошка, голова Асоціації «УКРСАДПРОМ»*: «Технічна підтримка WNISEF надасть українським садівникам можливість не лише представити свою продукцію на нових ринках та отримати досвід участі в найбільших галузевих хабах глобального галузевого ринку, а й реально стати рівноправною частиною світового ринку фруктів, ягід та горіхів, а також здійснити свій вклад у створення бренду «Україна» у світі, який буде асоціюватись, в першу чергу, з таким позитивом як смачні та якісні фрукти і ягоди, які однозначно займають свою нішу на світовому ринку».

*Джерело: [www.ukrsadprom.org](http://www.ukrsadprom.org)*



## П'ЯТЬ ПЕРЕВАГ

### добрива НІТРОАМОФΟΣКА-М

### виробництва ТзОВ «ТЕТРА-АГРО»

**Державна реєстрація та інноваційна розробка:** посвідчення серії А № 05777 від 06.02.2017р., ТУ-У 24.1-33775353-001-2009, патент України на винахід № 12604А.

**Ефект розкислення:** добриво ідеально підходить для кислих ґрунтів завдяки присутності рН 8,8.

**Відсутність хімічних фосфатів** які закислюють ґрунт. На рекомендацію швейцарської компанії «SUNFERT» фосфорна сировина у вигляді природніх сполук, придатних для засвоювання рослинами, з найоптимальнішою концентрацією в продукті P<sub>2</sub>O<sub>5</sub> постачається від виробників Єгипту.

**Присутність бонусів:** наявні в добриві макро- та мікроелементи: 1,2% S; 20,0% CaO; 0,5% MgO, 6,5 мг/кг Cu, 97,8 мг/кг Zn, 310,0 мг/кг Mn до ціни добрива не включаються. Безкоштовне визначення кислотності ґрунту замовника.

**Зручна логістика.** Виробництво розміщене у м. Червоноград Львівської області. Розфасовка: «Big bag» - 1000 кг. Доставка автомобільним транспортом.

**Довідково:** добриво не рекомендується для внесення на нейтральних або лужних ґрунтах (рН 7 і вище)! Добриво не доцільно вносити сівалкою, оскільки воно не має правильної округлої форми, гранула не шліфована і не полірована!

#### ТзОВ «ТЕТРА-АГРО»

запустило нове виробництво комплексних мінеральних добрив в місті Червонограді Львівської області.

**НОВИНКА!**

### ТУКОСУМІШ В ОДНІЙ ГРАНУЛІ

«НІТРОАМОФΟΣКА-М» з МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ  
NPK 9:18:22 +S, Ca, Mg, Cu, Zn, Mn.

Адреса виробництва:  
Львівська область, м. Червоноград,  
вул. Львівська, 71

[tetra-agro@ukr.net](mailto:tetra-agro@ukr.net)

**(032) 494-79-89, (093) 134-94-06**

**(067) 555-10-09**

Продукція внесена в Державний реєстр пестицидів та агрохімікатів дозволених до використання в Україні.





## Кенія продовжила процедуру безмитної закупівлі кукурудзи на рік

Уряд Кенії продовжив до 30 червня 2018 р. процедури безмитної закупівлі «жовтої» кормової кукурудзи для потреб компаній, які входять до Асоціації мукомелів та Асоціації виробників комбікормів Кенії. Також було продовжено до 30 вересня 2017 р. безмитну закупівлю «білої» харчової кукурудзи.

Всього за офіційною статистикою, цього року Україна експортувала до Кенії кукурудзи на 17,5 млн. дол. або 111,5 тис. т.

*Кенійська сторона закуповує кукурудзу, що відповідає наступним вимогам:*

Вміст ГМО у кукурудзі має відповідати стандарту ЄС – 99,1% відсутність ГМО (має бути підтверджено сертифікатом однієї з провідних міжнародних компаній-аудиторів у сфері стандартизації (SGS, Veritas).

Відповідність вимогам Бюро стандартів Кенії, що має підтверджуватися сертифікатом відповідності (Certificate of Conformity Kenya Bureau of Standards ([www.kebs.org](http://www.kebs.org))).

Вологість не більше 14,5%, вміст афлатокісну < 0,01 мг/кг (10ppb).

З переліком кенійських компаній, уповноважених здійснювати безмитний імпорт кукурудзи можна ознайомитися за посиланням: <http://bit.ly/2v5Dnm2>

*Джерело: [www.epo.org.ua](http://www.epo.org.ua)*



## В Україні очікується рекордний врожай часнику

В Україні восени очікується врожай часнику в 180 тис. т – найбільший за останні декілька років. Про це свідчать дані Мінагрополітики, повідомляє LandLord.

Загальна площа плантацій у великих господарствах оцінюється в 1200 га, тоді як у минулому році – тільки 300 га.

На даний час оптові ціни в господарствах становлять 33-40 грн/кг. Роздрідні мережі закуповують продукцію за 30 грн/кг.

Україна в 2016 році імпортувала 3200 т часноку, що на 50% менше порівняно з попереднім роком та є самим низьким показником за останні 8 років, повідомляє Асоціація «Український клуб аграрного бізнеса».

*Джерело: [www.agroportal.ua](http://www.agroportal.ua)*



## Виручка від експорту української полуниці зросла у півтора рази

За I півріччя 2017 року Україна експортувала 1,58 тис. т суниці та полуниці на загальну суму 1,6 млн дол. США, що у грошовому вимірі на 51% більше ніж за весь 2016 рік. У 2016 році цих ягід було експортовано 2,27 тис. т на 1,06 млн дол. США.

Головними покупцями українських ягід у січні-червні 2017 року, як і минулоріч, стали Білорусь (1,3 тис. т на 1,35 млн. дол.США) та Молдова (227 тонн на 149,3 тис.дол.США). У січні-червні 2017 року в Україну було завезено суниці та полуниці 126 тонн на 303,6 тис.дол.США. Головними постачальниками були Греція (54,3 т на 134,9 тис.дол.США), Туреччина (32,2 т на 60,1 тис.дол.США) та Іспанія (20,5 т на 54,7 тис.дол.США).

*Джерело: [www.minagro.gov.ua](http://www.minagro.gov.ua)*



## Українські фермери піднімають ціни на огірки

На сьогодні, фермери відвантажують огірки в 1,7-2 рази дорожче, ніж на початку осені 2016 р. Таке суттєве підвищення ціни зумовлене різким похолоданням, через що в господарствах, де вирощують ці овочі, вибірки істотно скоротились.

В наших фермерських господарствах дана продукція на 11-13% дорожче, ніж у польських колег. Сприяє зростанню ціни також і попит, що залишається стабільним. Про це повідомляє «АПК-Інформ: овочі і фрукти».

В кінці серпня, ціни на ґрунтові огірки на українському ринку зросли в середньому в 1,5 рази і виробники готові вести відвантаження не дешевше 12 грн/кг. Ціни на тепличну продукцію знаходяться в межах 15-18 грн/кг.

Однак аналітики не виключають, що ціни на огірки можуть знову знизитись після нормалізації погодних умов.

*Джерело: [www.kurkul.com](http://www.kurkul.com)*



## **ОТП Банк і BASF реалізують партнерську програму кредитування аграріїв**

З метою розширення доступу до фінансових ресурсів українських агровиробників, ОТП Банк і провідний світовий виробник засобів захисту рослин – міжнародна компанія BASF – розробили партнерську програму фінансування українських аграріїв «*Разом вигідніше*». Завдяки такому партнерству, за умовами програми представники аграрної галузі можуть отримати кредити на покупку всієї широкої лінійки продукції BASF за ставкою від 13% річних.

Дана програма передбачає банківське фінансування в рамках проекту «ОТП Агро-фабрика», реалізованого спільно з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) для надання аграріям з банком оброблюваної землі від 500 га, доступ до швидких грошей для посівної і збиральної кампаній на найбільш оптимальних умовах.

Таким чином, попереднє рішення про фінансування приймається протягом *одного* робочого дня, а кредитні кошти стають доступними на рахунок клієнта вже через 9 робочих днів. При цьому заставою можуть виступати аграрна розписка або майбутній урожай, а також активи компанії.

«Активно надаючи широкий спектр банківських послуг агробізнесу з 1998 року, ОТП Банк накопичив значний досвід у фінансуванні сільськогосподарських підприємств. Розробивши спеціальну лінійку продуктів, адаптовану під потреби агросектора, ми прагнемо формувати унікальні пропозиції за рахунок максимізації переваг від партнерських програм. Партнерство з такою компанією як BASF, надасть українським фермерам можливість купувати широкий спектр продукції найвищої якості за оптимальною вартістю», – зазначила Ольга Волкова, начальник управління корпоративних продажів малим і середнім клієнтам АТ «ОТП Банк».

«BASF як інноваційна компанія і один зі світових лідерів пропонує українським аграріям високоефективні засоби захисту рослин та експертизу для надійного розвитку їхніх господарств. Водночас завдяки постійному діалогу з аграрним ринком, ми чітко усвідомлюємо потребу фермерів у фінансовій підтримці. Тож сьогодні ми дуже раді розпочати нову партнерську програму кредитування, з якою ще більше українських аграріїв зможуть своєчасно захистити посіви, зібрати здоровий і високий урожай та впевнено дивитися в майбутнє», – зазначив Тіберіу Діма, керівник агробізнесу компанії BASF в Україні, Республіці Молдова та країнах Кавказу.

Дотримуючись багаторічної стратегії розвитку кредитування і комплексного обслуговування аграріїв, ОТП Банк розробив широку лінійку продуктів, адаптовану під потреби представників саме цієї галузі – від Тарифного пакету «ОТП Агро» та спеціальних продуктів фінансування агробізнесу.

Джерело: [www.ucab.ua](http://www.ucab.ua)



*Виробництво продукції рослинництва в умовах інтенсифікації значною мірою залежить від використання якісних мінеральних добрив. Про основні тенденції на ринку добрив виданню розповів генеральний директор підприємства від ТзОВ «Тетра-Агро» Сергій Прокопенко.*

### **Сучасні мінеральні добрива від «Тетра-Агро» – запорука прибутку аграріїв – Сергій Прокопенко**

*- Як Ваша компанія започатковувала бізнес з виробництва мінеральних добрив на Львівщині?*

**- С.П.:** Початок робіт щодо монтажу і запуску лінії з виробництва мінеральних добрив ми розпочали шість років у м. Червоноград назад після мого спілкування вісім років назад з керівником ТОВ «Інститут «Гірхімпром» у Львові Іваном Зозулею. Пан Іван сам родом із Сокальського району, а тому, по можливості, надає консультативну підтримку підприємцям, які хочуть започаткувати бізнес в дотичній до сфери його діяльності галузі. Спільно з Інститутом ми спроектували технологічну лінію, підібрали обладнання, розробили мінеральне добриво і впровадили технологію їх грануляції, яку запатентовано «Гірхімпромом». Фактично Інститут здійснює повний технологічний супровід всього циклу виробництва, а ми, як підприємці, здійснювали пошук необхідних ресурсів. Результатом нашої співпраці є налагоджене ефективне виробництво гранульованих мінеральних добрив «Нітроамофоска-М» вітчизняного виробництва за екологічно безпечними технологіями і прийнятною ринковою ціною. Наше мінеральне добриво добре застосовувати на кислі ґрунти з  $pH$  8.8. Крім того, наше виробництво і економічно і логістично розміщено зручно для агровиробників Західної України.



- Розкажіть детальніше про саме виробництво?

- **С.П.:** Ми шість років запускали цей проект у Червонограді: розробили документацію, зробили реконструкцію і будівельні роботи, здали приміщення в експлуатацію і одержали дозвіл на роботу, купували необхідне обладнання, зокрема гранулятор, купували матрицю і запускали виробничу лінію. Це досить непростий процес, оскільки подібного виробництва в Україні більше поки що не існувало, і фактично багато кроків ми здійснювали спільно із фахівцями «Гірхімпрому» в Україні вперше, враховуючи їх багаторічні напрацювання. Мало хто вірить, що в Червонограді можна виробляти міндобрива, що є ентузіасти, які запускають повний цикл виробництва з нуля в непростій економічній ситуації. Ми вирішили з командою подолати подібний скептицизм і запустили проект.



ТОВ «Тетра-Агро» налагодило виробництво мінеральних добрив і тепер ми готові запропонувати агровиробникам України – від невеликих фермерських господарств до крупних компаній, якісну продукцію вітчизняного виробника. Ми активно спілкуємося з аграріями Львівщини і зацікавлені у формуванні ефективних ланцюгів створення доданої вартості в межах Сокальського району, коли спрацьовує принцип «Свій до свого по своє». На мою думку це правильно, якщо є економічний патріотизм, то він має реалізуватися в плані підтримки свого товаровиробниками. Хто підтримає вітчизняного виробника якісної продукції, якщо не ми самі. Можу сказати, що в окремих випадках значною проблемою є «патріотизм» вітчизняних компаній, які здійснюють гуртову торгівлю мінеральними добривами. Наприклад, ми зверталися до представництва однієї з таких оптових компаній у Сокалі, що торгує іноземними міндобривами, в тому числі російського виробництва, проте вони не захотіли з нами співпрацювати. Інтенсивно працюючи над налагодженням виробництва якісних вітчизняних добрив ми, певною мірою, частково втратили маркетингову складову його просування. Можливо свідомо, оскільки спочатку налагодили виробництво якісних міндобрив за досконалою технологією, а згодом вийшли із пропозицією до агровиробників. При потребі ми можемо розширити виробництво мінеральних добрив вдвічі, хоча і наявна проектна потужність виробництва становить до 1000 т щомісяця.

Якщо ґрунти кислі та дуже кислі, то аграріям доцільно використовувати наші добрива, оскільки наявні в ньому мікроелементи мають хороші розкислюючі властивості. Купуючи вироблене на Львівщині мінеральне добриво агровиробник дає основне живлення, мікроелементи і одержує розкислюючий ефект. Зразки з кожної партії вироблених мінеральних добрив ми відправляємо в лабораторію для одержання сертифікату якості продукції.

Значну частину сировини для виробництва мінеральних добрив підприємство імпортує. Ми співпрацюємо з швейцарською компанією «SUNFERT» – одним із лідерів світового ринку агрохімії. Імпортуємо сировину, зокрема фосфорну (Єгипет) і калійну (Білорусь) складові добрив.

В нас проектній документації закладено можливості щодо зміни рецептури вироблених міндобрив, можемо вводити нові компоненти, робити добрива зі складом під потреби конкретного виробника. Наприклад, озима посівна потребує меншого внесення азоту, а яра посівна потребує більше азоту – і з урахуванням цього ми можемо індивідуально підійти до потреб покупця. Однак така індивідуалізація складу міндобрив потребуватиме, у свою чергу, замовлення відповідної партії нашої продукції.

*- Які кроки в Україні повинні стимулювати аграріїв боротися за збереження родючості ґрунтів?*

**- С.П.:** Виробники зацікавлені у підвищенні ефективності виробництва, а тому логічно прагнуть одержати найвищий із можливих результатів. Починати виробництво доцільно з визначення хімічного складу ґрунту, в т.ч. визначити його кислотність, оскільки кожен ґрунт потребує своєї системи живлення. Для підтримки малих агровиробників ми надаємо також послугу із визначення кислотності ґрунту. Ми підходимо до цього фахово і сприяємо проведенню просвітницької кампанії. Нам ще є куди прагнути і куди розвиватися істина породжується в діалозі, тому активно спілкуємося з агровиробниками. Всі знають, що внесення традиційних мінеральних добрив зумовлює закислення ґрунтів, але більшість роблять так для одержання прибутку. Програми по розкисленню ґрунтів, які діють в країнах ЄС для нас недоступні, а відповідні обласні програми фінансуються в незначних обсягах. Таким чином, не всі агровиробники мають можливість вносити у значних обсягах вапнякове борошно і фізично, і фінансово. Ми мусимо йти в ногу із світовими виробниками, оскільки землю не обдуриш, і якщо хочеш мати високі врожаї, то є необхідність вкладати в родючість ґрунтів.

Наше підприємство тісно співпрацює з науковцями Львівського національного аграрного університету та Львівського національного університету імені Івана Франка за визначеними напрямками, вже закладено ряд демонстраційних дослідних ділянок. Крім того, налагодили співпрацю з ПП «Агрофон Плюс», директор якого Володимир Кисіль є фанатом своєї справи на Львівщині.

*Розмову вів Дмитро Соломонко.*



*На Львівщині динамічно розвивається виробництво та переробка сільськогосподарської продукції. Про успішний досвід започаткування власної справи виданню розповіла директор підприємства з виробництва борошна на Радехівщині Наталія Пельчар.*

**Борошно ТМ «Батьківський Млин» – це гідне наслідування успішних виробничих традицій Галичини – Наталія Пельчар**

*- Розкажіть будь ласка про історію створення Вашого підприємства?*

- **Н.П.:** В Радехівському районі традиційно вирощується досить багато пшениці в особистих селянських господарствах – майже в кожній другій хаті, а наше невелике підприємство, яке очолював мій батько, надавало послуги з помелу борошна для цих господарств. Близько року назад цей бізнес довелося очолити мені і тепер я продовжую гарну родинну традицію. З того часу ми розпочали виробництва борошно під ТМ «Батьківський Млин», яке реалізується на даний час споживачам у Львівській і Волинській областях.

Приміщення в якому ми виробляємо на сьогодні борошно, стоїть на місці стародавнього млина з австрійської цегли якому понад 200 років – є навіть тунелі довжиною 25-30 метрів знизу і дубові колоди по 45 см по яких можна ходити. Ми встановили сучасне швейцарське та німецьке обладнання і тепер він розрахований на щоденну потужність до 7 тонн.

*- Охарактеризуйте детальніше продукцію підприємства?*

- **Н.П.:** На даний час ми пропонуємо борошно вищого і першого ґатунку. Розфасовку борошна наразі здійснюємо в упаковки на один, два і 40 кг, але плануємо невдовзі також запропонувати на ринку упаковки на 5 та 10 кг. Наше борошно підходить як для виробництва кондитерських і хлібобулочних виробів, так і для виробництва макаронних виробів, оскільки вміст клейковини в ньому досить високий. В нас є хороші постачальники, які забезпечують нам по 200-300 тонн зерна. Кожну партію зерна на 10 тонн перед виробництвом борошна ми перевіряємо в акредитованій лабораторії на вміст білка, клейковини та інші показники. Всі лабораторні дослідження, які вказуються у сертифікаті, свідчать, що показники в нас навіть дещо вищі від рекомендованих стандартів.

Борошно першого ґатунку під ТМ «Батьківський Млин» також користується дуже великим попитом. Це борошно нашого виробництва підходить всім тому що якісне і хороше. Власне пекарні беруть в нас більшою мірою саме це борошно, в той час як борошно вищого ґатунку більшою мірою реалізується в роздрібній мережі. В Радехові мабуть більшість господинь вже використовуює наше борошно для власної випічки.



Крім того, ми надаємо послуги з помолу зерна невеликій місцевій пекарні Радеківського району – постачаємо їм борошно раз на два-три тижні. Також наше борошно активно купують в Горохівському районі Волинської області, і ми поступово збільшуємо постачання в сусідній регіон.

*- На ринку борошна в Україні традиційно досить висока конкуренція. Як Вам вдається знайти свого споживача?*

**- Н.П.:** Конкуренція на ринку борошна досить висока, але завдяки виваженій політиці роботи із клієнтами наші виробничі потужності практично повністю завантажені. В окремих випадках доводиться здійснювати помел навіть вночі. Загалом, близько 70% борошна ми реалізуємо через роздрібні мережі торгівлі, а решта реалізується хлібопекарським підприємствам. В Радеківі мабуть більшість господинь вже використовує наше борошно для власної випічки.

На даний час в нашого підприємства демократична цінова політика – доступні ціни, а тому маємо невисоку рентабельність виробництва. Загалом дана тенденція характерна для підприємств борошномельної галузі України, тому розширення асортименту продукції вимагає серйозного бізнес-планування. Для того, щоб розібратися в багатьох економічних питаннях мені дуже допомогла книга «Основи підприємництва», автором якої є доктор економічних наук, професор Львівського національного аграрного університету Юрій Губені.

Конкуренція на ринку дійсно досить висока, тому щоб споживачі звикли до нашої продукції доводиться працювати з мінімальним прибутком. Але в нас є бажання розширювати виробництво, а тому плануємо в майбутньому виробляти пластівці і макаронні вироби.



Ми приймаємо активну участь у ярмарках товаровиробників «Добрі традиції Галичини» на Львівщині. Після кожного з ярмарків в нас з'являються нові постійні клієнти. Наприклад, після участі в ярмарку «Добрі традиції Галичини» у Львові на початку цього року, нашими постійними клієнтами стали чотири міні-пекарні міста, а також численні нові роздрібні покупці.

Європейською практикою перевірено, що подібні ярмарки потрібні, і ми самі дуже багато нового почерпнули для себе. Тому таким новачкам на ринку як ми така своєрідна школа підприємництва стала в нагоді і дуже допомогла.

На мою думку, це дуже хороша ініціатива, яку започаткував Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації.



- *Які перспективні проекти розвитку Ви плануєте реалізувати?*

- **Н.П.:** Першочергово ми плануємо запускати виробництво продуктів харчування – пластівців і макаронних виробів. Як я згадувала раніше, приміщення нашого млина старовинне, а тому в майбутньому можливо це буде об'єкт для відвідувачів туристів для ознайомлення з аутентичними практиками виробництва в Галичині минулого століття. Але цей проект вимагає дещо тривалого часу для реалізації і, звісно, суттєвіших інвестицій.

- *Дякуємо за цікаву розмову. Успіхів Вашому підприємству у всіх починаннях.*

*Розмову вів Дмитро Соломонко.*

# **ІХ Всеукраїнський Ярмарок органічних продуктів**

**Київ, Контрактова пл.  
23 вересня 2017 р**

Джерело: [www.organic.com.ua](http://www.organic.com.ua)



*Протягом останніх років в Україні спостерігається позитивна динаміка розвитку садівництва та ягідництва. Про проблемні питання та перспективи розвитку галузі нашому виданню розповів заступник голови Асоціації «Укрсадпром», кандидат сільськогосподарських наук Олександр Матвієць.*

## **Україна може стати одним із лідерів в садівничій галузі Європи – Олександр Матвієць**

– *Розкажіть будь ласка про цілі діяльності Асоціації «Укрсадпром»?*

– **О.М.:** Асоціація створена провідними садівничими господарствами України весною 2016 року. Структуру Асоціації було сформовано на Загальних зборах саме у місті Ужгород, що важливо з урахуванням багатих традицій садівництва в Закарпатській області. Асоціацію створено з метою об'єднання зусиль учасників ринку для встановлення впливу в центральних органах державної влади та впровадження українських стандартів садівництва, визнання їх на міжнародному рівні, координації дій учасників ринку, направлених на виконання державних та місцевих галузевих програм розвитку садівництва, популяризації садівництва в Україні і за кордоном, а також удосконалення механізмів фінансової підтримки садівництва тощо.

До нашої Асоціації входить майже 100 членів, в тому числі провідні садівничі господарства з усіх областей України з площею садів 300-500 га, фермерські господарства, які мають 3-50 га садів чи ягідників, наукові заклади, зокрема, Уманський національний університет садівництва, Таврійський державний агротехнологічний університет, Інститут помології ім. Л.П. Симиренка НААН. Таким чином, ми об'єднали не байдужих підприємців, які мають свій бізнес у садівництві, ягідництві, та науковців. Головою Ради Асоціації «Укрсадпром» є Герой України, голова ФГ «Гадз» Петро Гадз. До складу Ради Асоціації входять також 5 народних депутатів, які є членами Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин. До речі, незабаром на базі ТОВ «Бучачагрохлібпром» відбудеться виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, на якому розглядатиметься питання про сучасний стан та перспективи розвитку садівництва і переробки фруктів в Україні. Голова Асоціації «Укрсадпром» Дмитро Крошка запрошений для виступу з цього питання.

Членами Асоціації на Львівщині є ТОВ «Ролів Агро» Дрогобицького району, ТОВ «Галич Еко Фрут» (Жидачівський район), ТОВ «Галфрост» (Жовківський район), ФГ «Грін Гарден» (Буський район), ФГ «Розенбург» (Старосамбірський район), ФГ «Флора-Н» (Перемишлянський район), підприємство «Сади Галичини» (Жидачівський район), ТОВ «Лев», нове ягідне господарство «Сварог-V».



Дуже важливо, що засідання Ради Асоціації відбуваються на базі конкретних садівничих господарств, що дозволяє нам побачити проблеми і здобутки галузі індивідуалізовано в кожній з областей. Наступне засідання Ради Асоціації, наприклад, планується в Хмельницькій області на базі одного з господарств Асоціації.

– *Які проблемні питання на сьогодні особливо турбують садівників?*

– **О.М.:** На даний час у структурі аграрного ВВП України продукція садівництва формує лише 3,3%. Проте, з урахуванням наших загалом сприятливих умов, Україна може стати одним із лідерів в садівничій галузі Європи. Якщо порівнювати Україну наприклад з країнами ЄС (Польща, Італія, Угорщина, Німеччина), то ми могли б успішно конкурувати на світовому ринку. Для цього слід ефективно поєднати інтереси садівників і держави.

По-перше, садівникам необхідно забезпечити доступ до фінансових ресурсів. Чому? Дуже просто: закладка нового саду або ягідника вимагає капіталовкладень обсягом 10-30 тисяч умовних одиниць на гектар, тому для їх вкладення в конкретний об'єкт галузі садівництва чи ягідництва слід залучитися підтримкою і органів влади.

Садівництво прибуткова галузь, як для господарів, так і для органів місцевого самоврядування, що забезпечує наповненість місцевих бюджетів і робочі місця. Наприклад, на 1 га ягідників потрібно залучати до роботи 20-30 і більше працівників. Як правило, підприємства здебільшого підбирають культури так, щоб не одночасно використовувати трудові ресурси, а створити свого роду сезонний «конвеєр» виконання операцій у садівництві чи ягідництві. Водночас створюється важлива інфраструктура.

Наша присутність у Львові 23 серпня на засіданні Робочої групи з проблем розвитку сільських територій Мінагрополітики не випадкова. Львівщина має позитивний досвід надання з обласного бюджету пільгових кредитів (під 5 % річних) на поворотній основі через Львівський обласний фонд індивідуального житлового будівництва на селі для розвитку аграрного бізнесу, яким вже скористалися виробники ягід та садівники області. Це хороший досвід, який доцільно мультиплікувати на національному рівні, зокрема, як один із інструментів для розвитку садівництва і ягідництва.

По-друге, необхідна прозора система обліку земель і наявність документів на ці ділянки для можливої оренди. Відповідно до нормативно-правових актів Кабміну, термін оренди державних земель не повинен перевищувати сім років із подальшим можливим продовженням строку оренди. Даний земельний аспект слід врахувати найперше, оскільки садівництво вимагає середньо- і довгострокових капіталовкладень, а тому можливість оренди на сім років стримує

розширення садів. Крім того, сучасне садівництво вимагає монтажу системи крапельного зрошування, що за умов семирічної оренди землі в цілому економічно не вигідно. Практично у всьому світі при закладанні садів використовуються сучасні системи зрошення. Без зрошення одержати конкурентну за якістю та ціною продукцію практично неможливо.

Поясню детальніше. Будівництво систем зрошення передбачає фактично капітальне будівництво сезонної дії, тому садівничі підприємства заручаються обов'язковою підтримкою через рішення виконавчого органу місцевого самоврядування щодо дозволу на проектування і будівництво систем зрошення. І більшість органів влади підтримують ініціативи в садівництві чи ягідництві, є десятки прикладів успішної співпраці між садівниками і громадами. Тоді досягається результат – зайнятість населення, сплата податків, розвиток інфраструктури, оскільки сад вимагає підведення води, електрики, будівництва фруктосховищ.

Важливо також, що не всі землі придатні для садівництва і ягідництва. Тобто це обмежений земельний ресурс, який потрібно цінувати, а тому варто спрямовувати можливості на використання найкращих для садівництва та ягідництва земель.

По-третє, це водний ресурс і легальний доступ господарства до нього. Законодавство передбачає одержання дозволів на спеціальне водокористування для потреб садівництва. Є два види водопостачання – поверхнєве і підземне. В першому випадку, дозвіл надає Державне агентство водних ресурсів України, і вони здебільшого сприяють садівникам в їх одержанні. Але дозволи на використання води із надр надають структури, підпорядковані Міністерству екології та природних ресурсів України. Якщо є паспорт на свердловину, то суттєвих питань в принципі немає. Проте, якщо річка знаходиться на певній відстані від садів, то потрібно прокладати магістральний трубопровід щоб забезпечити подачу води у водонакопичувальний басейн чи акумулюючу ємність. Часто цей водопровід проходить по території інших земельних ділянок і, якщо це приватні землі, то садівничі господарства зазначене питання вирішують.

Проте останній випадок з яким ми стикнулися досить цікавий. Потрібно було провести водопровід лісовою просікою між кварталами на землях лісового фонду у Вінницькій області довжиною біля 500 метрів і тут Вінницьке обласне управління лісового та мисливського господарства написали таку відповідь, цитую дослівно із офіційної відповіді садівничому підприємству – члену асоціації. Це нонсенс: «Вилучення земельної лісової ділянки із складу земель лісгосподарського призначення призведе до розриву на декілька частин цілісного масиву лісового фонду, що створить обмеження та ускладнення у веденні лісгосподарської діяльності Державного підприємства «Іллінецьке лісове господарство»». Подібні відповіді, які, на жаль, можливі ще в 2017 році, ускладнюють розвиток садівництва.

– Чи потрібно надавати державну підтримку для розвитку садівництва?

– **О.М.:** Однозначно підтримка садівникам потрібна, а тому у більшості розвинутих країн світу вона існує. Інше питання, що не треба повертатися до сліпого розподілу бюджетних коштів на безповоротній основі. Ми бачимо приклад Львівщини, де надаються пільгові кредитні ресурси для розвитку виробництва. Можливо, у випадку садівників варто подовжити термін повернення кредиту до 7-10 років.

І в цьому якраз є можливість для розвитку галузі. Нещодавно Асоціація також підписала угоду про співпрацю із страховою компанією, відповідно до якої було розроблено спеціальну програму страхування багаторічних насаджень та врожаю. Також ми звернулися до МінАПП з проханням внести фрукти та ягоди до держпрограми з компенсування витрат на страхування. Дуже важливо, щоб виважене законодавство для розвитку садівництва, кредитування, страхування і сертифікація були в єдиному ланцюзі.

– Назвіть будь ласка законодавчі ініціативи Асоціації для вирішення галузевих проблем?

– **О.М.:** Для того щоб вирішити існуючі проблеми і вкласти їх в законодавче русло, Асоціація розробляє законопроект «Про садівництво та ягідництво», в якому всі проблематичні на даний час питання враховуються цивілізовано в одному документі. Ми також надали пропозиції до законопроекту щодо діяльності саморегульованих галузевих асоціацій. Зрештою робота Асоціації над покращенням галузевих нормативно-правових актів триває постійно.

На одному із останніх загальних зборів Асоціації ми прийняли публічне звернення до Міністерства аграрної політики та продовольства України щодо необхідності реформування Відділу розвитку садівництва, виноградарства та виноробства при міністерстві. На думку членів Асоціації, цей відділ недостатню увагу у своїй роботі приділяє розвитку галузі і до них є дуже багато питань. Нажаль, поки немає тісної співпраці з цією структурою. Фактично відділ міністерства пише проекти нормативно-правових актів, а ми ознайомлюємося з документом коли постанова прийнята і підписана. Фактично прийняття якихось рішень відбувається без консультацій із найбільшою галузевою Асоціацією. В Україні є декілька профільних галузевих асоціацій даного напрямку – невже складно відділу працювати ефективно і через Асоціацію надавати для ознайомлення всі проекти галузевих нормативно-правових актів, залучати до публічного обговорення фахівців та учасників ринку? Садоводи не вороги собі, а тому згодні працювати в



правових рамках. Одного разу перебуваючи у США в штаті Каліфорнія, я запитав про те, яким є критерій оцінки ефективності роботи Департаменту сільського господарства штату. І вони надали приблизно таку відповідь: «Якщо фермери штату вийдуть з протестами, то на наступний день керівниками в цих кабінетах ці люди вже не будуть працювати».

Інші ініціативи діяльності Асоціації будуть стосуватися підготовки кадрів для садівництва. Важливо наголосити на дефіциті висококваліфікованих фахівців-садівників. Нажаль, жоден вищий навчальний заклад поки що не здатен підготувати спеціаліста високого класу, який готовий піти працювати у сучасні сади. Великі холдинги готують фахівців за кордоном – в Нідерландах, Італії, Польщі. Більшість малих фермерів фактично самостійно вивчають досвід, а потім індивідуалізовано навчають кожного працівника свого господарства.



– *Охарактеризуйте співпрацю Асоціації на міжнародному рівні?*

– **О.М.:** Наша Асоціація є офіційним членом Міжнародної асоціації виробників яблук та груш (WAPA). Тому ми володіємо аналітичною інформацією комерційного характеру від WAPA про продуктивність, валові збори, сортовий асортимент, яка надається кожному члену Асоціації.

Також маємо домовленість про співпрацю з асоціаціями садівників Білорусі, Молдови, готуємось до підписання угод з Угорщиною і Словаччиною. В Молдові, наприклад, Національну садівничу асоціацію очолює колишній міністр сільського господарства. Там є спеціальний фонд підтримки розвитку горіхівництва, який становить певний відсоток від щорічного обсягу експорту горіхів. Це може біти цікавим досвідом і для України.

Ми знаємо про перспективний ринок країн Азії і Близького Сходу. Вже на початку вересня майже 30 виробників фруктів і ягід, а також переробленої продукції під егідою Асоціації вперше візьмуть участь у Міжнародній виставці «Asia Fruit Logistica» в Китаї, оскільки ми виграли тендер на компенсацію затрат на організацію виставкового павільйону на зазначеному заході.

В нас також налагоджена співпраця із провідними садівничими господарствами світу, маємо запрошення від спеціалізованих розсадників на зарубіжні семінари. За такий короткий період діяльності Асоціації такий вагомий перелік напрацювань щодо налагодження міжнародної співпраці є суттєвим.

– *Які найбільш перспективні напрями садівництва в Україні?*

– **О.М.:** Традиційний популярний напрям – розвиток інтенсивних яблуневих садів, тобто вирощування дерев на підщепі М 9 із краплинним зрошуванням. При цьому відбувається впровадження нових сортів яблук. Наприклад, розсадник ФГ «Надія-Сад» в Закарпатті – член Асоціації – уклало ексклюзивний договір на

право розмноження нових імунних сортів четвертого покоління яблунь із Дрезденського інституту садівництва. Інші члени Асоціації вже підписали угоди на закупівлю цих саджанців нових сортів. Дані сорти дуже перспективні і можуть використовуватися для вирощування органічних яблуневих садів, передбачають мінімальне використання фунгіцидів і інсектицидів, звісно залежно від умов і агрономічних особливостей.



Активно почалася диверсифікація кісточкових культур, зокрема закладаються промислові вишневі сади. В останні роки збільшуються інвестиції у вирощування ягід – органічну малину, суницю садову і лошину (канадську чорницю). Дуже приємно, що такий кластер по вирощуванню канадської чорниці створений у Карпатах. Ряд господарств Івано-Франківської області у місті Долина і прилеглій місцевості п'ять років тому започаткували даний ягідний кластер.

В кластері є розсадницьке господарство ТОВ «Долина Агро», яке впровадило інтенсивний метод розмноження рослин *in vitro*. Очолює одне з найкращих науково-дослідних інноваційних підприємств у садівництві в Україні львів'янин Олег Базюк. В кластері є декілька фермерських господарств і підприємств, які вирощують до 50 га лошини. Є у складі кластеру підприємства, які займаються заморожкою і випуском продовольчих товарів. При цьому в Івано-Франківській області є порозуміння з органами місцевого самоврядування, а всі проекти щодо штучного зрошення в межах чотирьох сільських рад у двох районах області успішно реалізувалися, зокрема і за сприяння Департаменту агропромислового розвитку Івано-Франківської облдержадміністрації. Підприємства кластеру навіть експортували посадковий матеріал в Європу і, парадокс, фітосанітарна служба України не знала як правильно оформити документи. Це говорить про те, що окремі державні структури суттєво не встигають за потребами садівничого бізнесу.

Ще один приклад показує кластер з вирощування мелітопольської черешні в Запорізькій області. Якби таких кластерів в Україні було більше, то галузь садівництва розвивалася б зовсім по-іншому.

Фактично на сьогодні Україна вже не імпортує лошину, а вітчизняна продукція потрапляє на міжнародні ринки. До речі, яблука офіційно теж не імпортуються в Україну.

Ми також надаємо підтримку членам Асоціації під час впровадження міжнародних стандартів виробництва, які необхідні для виходу плодів та ягід на міжнародний ринок. Декілька членів Асоціації мають сертифікати «Global Gap»,

наприклад ФГ «Гадз» на Тернопільщині, а тому можуть постачати продукцію в різні куточки світу. Якщо ми хочемо продавати на світовому ринку, то повинні працювати за встановленими там правилами.

Проте, потенціал розвитку садівництва в багатьох регіонах на даний час використовується не повністю. На мою думку, Закарпатська область використовує свій садівничий потенціал максимум на 10 %. В області тисячі гектарів землі державних виноробних підприємств, які на даний час перебувають у занедбаному стані, а земля не підлягає приватизації. Було багато звернень від обласних депутатів і голів Закарпатської облдержадміністрації про те, що ці землі можна ефективніше використовувати під садівництво приватним інвесторам і фермерам. Проте ситуація не змінилася, а тому протягом року врожаю, наприклад, вітчизняних абрикосів та персиків на ринку не вистачає.

*- Дякуємо за цікаве інтерв'ю.*

*Розмову вів Дмитро Соломонко.*



## Україна оновила рекорд з експорту свіжої смородини

В поточному році, Україна встановила черговий рекорд з експорту свіжої смородини. За даними “Інфо-Шувар”, тільки в липні 2016 року країна продала на зовні майже 180 тон цієї ягоди. В червні 2017 року, експорт склав 17 тонн, тобто, загалом, за перші 2 місяці поточного сезону, було експортовано майже 200 тонн української свіжої смородини. Нагадаємо, за весь 2016 рік Україна експортувала лише 80 тонн смородини і це був рекордний показник, бо до минулого року, на зовнішній ринок українська смородина якщо і постачалась, то тільки в замороженому вигляді і в незначній кількості.

Але, в червні 2017 року, зморожена смородина не експортувалась, а в липні на зовні було її продано лише 70 тонн, тобто в 2,5 рази менше, ніж свіжої ягоди. Втім, такий результат по замороженій ягоді в 3 рази перевищує показники червня та липня 2016 року.

Слід зазначити, що географія покупців свіжої та замороженої української смородини дуже відрізняється. Майже всю свіжу ягоду ми відправляємо до Білорусі, а от заморожену смородину в нас купують в основному країни ЄС, при цьому, Австрія лишається головним покупцем.

*Джерело: [www.info-shuvar.com](http://www.info-shuvar.com)*



## **Бджільництво на Львівщині: проблемні аспекти та перспективи розвитку**

**Юрій Ковальський**, доктор сільськогосподарських наук, завідувач кафедри технології виробництва продукції дрібних тварин, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

У цей час техногенне навантаження на навколишнє природне середовище досягло граничних значень, і подальше його збільшення може загрожувати тваринному світу. Найбільш гостро на ці зміни реагує медоносна бджола. Ще кілька десятків років для лікування бджіл використовувалася в основному сировина рослинного походження. Це пояснювалося не тільки тим, що тоді існувала обмежена кількість хімічних препаратів для лікування бджіл, але й тим, що потреба в таких препаратах була мінімальною. Сьогодні на теренах України поширені такі хвороби як гнилець, нозематоз, варроатоз, аскосфероз, мішечкуватий розплід. Бджоли потерпають від хімічного токсикозу, отруєння промисловими викидами. В останній час спостерігаються масові неояснені поки осінні зльоти бджіл, які в окремих регіонах починають здобувати форму епідемії?

А масова загибель наприкінці літа тільки молодих бджіл, про що вже неодноразово писали спеціалізовані журнали? Перерахування випадків неояснених явищ, у результаті яких так чи інакше гинуть бджоли, можна було б продовжити. Однак, першопричиною виникнення й існування всіх цих негативних моментів є техногенні й антропогенні зміни умов перебування медоносних бджіл. Серед них у першу чергу: а) широке використання хімічних препаратів не тільки в сільському господарстві, але й в інших галузях народного господарства; б) розорювання природних пасовищ для бджіл та ін.

Власне на розорюванні земель хотілося б наголосити.

Сотні пасічників Львівщини потерпають через бідну медоносну базу нашого регіону. У липні пасічники які у своїх господарствах мають павільйони кочують до Чайковицького гідрологічного заказника державного значення який розміщений в Самбірському районі на південь від села Чайковичі. Цей заказник охоплює ще два райони – Дрогобицький і Миколаївський. На теренах цих земель проростають десятки медоносних рослин, які створюють нектароносний конвеєр з липня по вересень включно. У дикому стані на болотистих землях масове цвіте золотушник, розторопша, лопух, верес і ще безліч лікарських рослин. Мед який з них отримують пасічники відрізняється неповторним ароматом і за своїми властивостями вважається кращим. За самими скромними підрахунками у літні місяці в цих районах знаходиться не менше 4 000 бджолиних сімей. Продукцію яку отримують від цих бджіл дає можливість розвиватись пасічникам цілої області.



Однак в останні час почали зазіхати на ці землі аграрії, які хочуть сіяти технічні культури. У 2017 році частина земель вже була засіяна ріпаком. У такий спосіб після розорювання земель зникне унікальний куточок дикої природи. Як зазначила колишній заступник директора департаменту екології та природних ресурсів Львівської ОДА Ганна Башта, крім флори постраждають деякі представників зникаючих видів фауни.

Існували плани створити на базі заказника Національний природний парк «Чайковицький». Для цього на розробку проекту парку з Львівського обласного фонду охорони навколишнього середовища виділено 200 тис. грн.

Тому просимо представників влади та громадськості скоординувати зусилля для впливу на ситуацію, яка склалась в зазначеному районі.

Всесвітній день продовольства



**Круглий стіл:**  
**Змінимо майбутнє міграційних потоків – інвестиції в продовольчу безпеку і розвиток сільського господарства**

**Дата: 06 вересня 2017 р., реєстрація: 10:30 год.**

**Адреса: Медіа-центр Agrogeneration (м. Київ, Мандарин Плаза, вул. Басейна, 6, 8 поверх)**

**Теми для обговорення:**

- Інфраструктура внутрішніх ринків продовольства України. Залучення експертизи FAO в український АПК
- Доступ до ринку для малих та середніх агровиробників шляхом розвитку ланцюжків доданої вартості
- Державна підтримка Міністерства АПК євроінтеграційних проектів та їх реалізація на місцях
- Приватно-державна співпраця в Сталому розвитку
- Інвестиційний імідж України: цілі та задачі на 2017–2018 роки.

**Спікери:** **Михайло Малков**, Координатор програм розвитку FAO в Україні; **Фаррух Тоїров**, Координатор програм FAO з реагування у надзвичайних ситуаціях в Україні; **Ольга Трофімцева**, Заступник міністра аграрної політики і продовольства України з питань євроінтеграції; **Олександр Нездюр**, Директор департаменту агропромислового розвитку Харківської ОДА; **Наталя Хмиз**, Директор департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА; **Євген Рищук**, заступник голови Херсонської ОДА; **Джон Шморгун**, Президент AGROGENERATION.

*Джерело: [www.dairynews.com.ua](http://www.dairynews.com.ua)*



**Рекомендації**  
**ТОВ «САММІТ-АГРО УКРЕЙН»**  
**по захисту яблуневих садів в**  
**дозбиральний та післязбиральний період**

*До збору врожаю.*

Специфічні погодні умови поточного 2017 року посприяли нетипово активному розвитку шкідників і хвороб. Одним з таких прикладів є розвиток попелиці. Цього року було досить складно контролювати даного шкідника. Навіть зараз, у серпні, попелиці прогресують, завдаючи шкоди. Особливо це явище спостерігається в молодих та добре підживлених садах, які вирощуються на краплинному зрошенні.

Отже, існує нагальна необхідність контролювати попелиці протягом серпня. **ТОВ «САММІТ-АГРО УКРЕЙН»** рекомендує застосувати інсектицид **МОСПІЛАН ВП** (0,2 кг/га), котрий, окрім попелиць, контролює розвиток яблуневої плодожерки та інших листокруток.

Крім того, в багатьох садах спостерігається розвиток кліщів. Незважаючи на те, що сезон закінчується, і на цьому етапі прямі втрати від «роботи» кліщів можуть видатись незначними, все ж цих шкідників слід контролювати і зараз, щоб зменшити чисельність популяції, яка піде в місця зимівлі. Ці заходи значно полегшать роботу в наступному році.

Для контролю кліщів в цей період ми рекомендуємо застосувати акарицид **САНМАЙТ**, ЗП – 0,9 кг/га із обов'язковим додаванням ад'юванту **СКАБА, КЕ** – 0,2 л/га. Ефективною є, також, суміш акарицидів **НІССОРАН, ЗП** (0,6 кг/га) + **БАЛАЗО, КЕ** (0,5 л/га) + **СКАБА, КЕ** (0,2 л/га). Внесення акарицидів має бути проведено за 30 - 40 днів до збору врожаю.

Нажаль, цього року в середині травня багато садів постраждало від заморозків. В окремих садах майбутня зав'язь була сильно пошкоджена чи втрачена повністю. В таких умовах багато садівників мінімізували хімічні обробки, що в свою чергу призвело до спалаху розвитку хвороб та шкідників. Протягом серпня ми рекомендуємо провести обробку проти парші та різних видів гнилей фунгіцидом **АКІРА, КС** з нормою 2,5-3,0 л/га. Ефективною буде обробка контактено-системним препаратом **САКУРА, КС** з нормою 2,5-3,0 л/га, який, окрім парші, буде стримувати розвиток борошнистої роси. Тим садівникам, котрим все ж вдалося зберегти майбутній врожай, слід приділити максимальну увагу захисту яблук від хвороб зберігання, адже, враховуючи величезний недобір врожаю в країні, яблука будуть мати високу реалізаційну ціну і повинні мати якомога кращий товарний вигляд після зберігання в сховищі. Цього року, додаткові затрати покладені на проведення обробки проти хвороб зберігання окупляться, як ніколи. З цією метою ми традиційно пропонуємо використовувати фунгіцид **ТОПСІН-М 500, КС** з нормою 1,6 л/га за 10-14 днів до збирання врожаю.



парша



плодова гниль



попелиця



кліщ червоний плодовий

*Після збору врожаю.*

Обов'язково потрібно зробити хоча б одну, або навіть дві обробки з інтервалом в 7-10 днів препаратом *МЕДЯН ЕКСТРА 350, КС* з нормою 2,5 л/га. До цієї обробки можна також додати мікроелементи - бор і цинк. Перед опаданням листя сад слід обробити карбамідом з нормою застосування 50 кг/га (5% розчин).

Ще одним особливим моментом, є побілка молодих дерев від підмерзання (утворення морозобоїн в зимовий період), а також захист молодих дерев від пошкодження зайцями. Для цього, базуючись на багаторічному досвіді, ми рекомендуємо зробити суміш препарату *ФУНАБЕН Т 480, ТН* (1л) з 2л водоемульсійної фарби (фарба повинна бути для зовнішнього застосування). Суміш по консистенції повинна нагадувати рідку сметану. Якщо вона виявиться занадто густою, можна додати 0,5 л води.

Зазвичай цієї суміші достатньо для побілки 500-600 дерев трирічного віку. Цей агротехнічний захід дає добрі результати на молодих насадженнях, які найбільш схильні до ушкодження морозобоїнами та зайцями в зимовий період.

*Джерело: [www.summit-agro.com.ua](http://www.summit-agro.com.ua)*



## **XI Міжнародна науково-практична конференція «Пакувальна індустрія (технічні рішення в рамках ініціативи Save Food)»**

**20-21 вересня 2017 р.** на Львівщині відбудеться XI Міжнародна науково-практична конференція «Пакувальна індустрія (технічні рішення в рамках ініціативи Save Food)»

Організатори конференції «Клуб пакувальників», ІАЦ «Упаковка» та Українська академія друкарства завершують підготовку до заходу, учасниками якого стануть більше 60 фахівців, які представляють 35 фірм, компаній та організацій.

**Місце проведення:** Львівська обл., смт. Брюховичі, Готельно-ресторанний комплекс «Шпацер», вул. Івасюка, 4.

З питань реєстрації та участі в конференції звертатися: тел./ факс: +38 (044) 517-78-26, 517-23-23, 517-23-83, e-mail: [upakjour@ukr.net](mailto:upakjour@ukr.net)

*Джерело: [www.upakjour.com.ua](http://www.upakjour.com.ua)*

## XIII Міжнародна конференція «Птахівництво 2017»

### 19-21 вересня 2017 року

Місце проведення: Курортний комплекс  
«Ріксос-Прикарпаття», Львівська область,  
м. Трускавець, вул. Городище, 8.



Організатори:



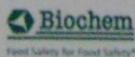
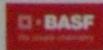
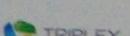
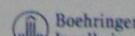
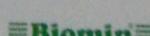
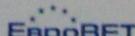
Міністерство аграрної політики  
та продовольства України



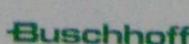
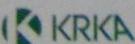
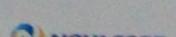
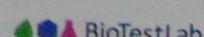
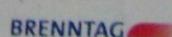
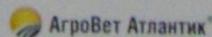
Асоціація «Союз  
птахівників України»

тел./факс: (+38 044) 494 49 30  
email: office@poultryukraine.com

Генеральні спонсори:



Спонсори:





## Учасників АТО на Львівщині запрошують до участі у конкурсі на відшкодування відсотків за кредитами на власний бізнес

Департамент економічної політики Львівської ОДА у межах реалізації Програми підвищення конкурентоспроможності Львівської області задля підтримки підприємницької ініціативи учасників АТО оголошує з 21 серпня по 21 вересня 2017 року конкурс інвестиційних проектів. Підприємці-учасники АТО зможуть отримати з обласного бюджету відшкодування частини відсоткової ставки за кредитами, отриманими у банках та кредитних спілках, які уклали генеральні угоди про співробітництво з Департаментом економічної політики ЛОДА.

Претенденти на отримання відшкодування частини відсоткової ставки за кредитами повинні відповідати таким вимогам:

- мати статус учасника АТО;
- мати офіційну прописку на території Львівської області;
- створити бізнес-план (інвестиційний проект);
- взяти участь у навчанні у межах проекту міжнародного фонду «Відродження», «Новий відлік» або покласти на свій банківський рахунок 20% від очікуваної суми кредиту.

Для участі у конкурсі необхідно подати інвестиційні проекти з такими розділами:

- вид діяльності, наявні чи потенційні виробничі можливості, наявний чи потенційний кадровий склад;
- конкретний напрямок використання кредитних коштів;
- очікуваний фінансово-економічний ефект від реалізації проекту;
- очікувані ринки збуту продукції та послуг.

Загальний обсяг інвестиційного проекту не повинен перевищувати 15 сторінок.

Зазначені документи учасникам конкурсу необхідно подати в департамент економічної політики обласної державної адміністрації до **21 вересня 2017 року** за адресою: м. Львів, вул. Винниченка, 18, каб. 425.

Зазначимо, департамент економічної політики ЛОДА співпрацює з такими банками та кредитними спілками: ПАТ АКБ «Львів», ПАТ «Кредобанк», ПАТ «Ощадбанк», ПАТ «ОКСІ банк», ПАТ «ОТП Банк», АТ «ПІРЕУС банк МКБ», ПАТ АБ «Укргазбанк», ПАТ КБ «Приватбанк», Церковна кредитна спілка «Анісія», кредитна спілка «Вигода», кредитна спілка «Бойківщина».

Максимальна сума кредиту – 300 тис грн терміном на 3 роки. Розмір часткового відшкодування відсоткової ставки складає 14 % річних.

Детальні умови участі у конкурсні визначені в положеннях Програми, яка розміщена на офіційній інтернет-сторінці Львівської ОДА.

Детальну інформацію також можна отримати за телефонами: (032)299-92-79; (032) 261-26-65.



## **Африканська чума свиней – що повинні знати власники тварин про вірус**

Африканська чума свиней (АЧС) – небезпечне вірусне захворювання, яке вражає домашніх та диких свиней, незалежно від породи, віку та статі. АЧС характеризується здебільшого гострим перебігом та проявляється лихоманкою, значними крововиливами, синюшністю, змертвінням шкіри, враженнями внутрішніх органів та високою смертністю свиней. Характерними для хвороби є раптова загибель тварин, підвищення температури тіла до 40,5 – 42,0 °С, зниження апетиту, в'ялість, слабкість тазових кінцівок, хитка хода, посилена спрага, кашель, блювота, діарея (іноді з кров'ю), частіше запор, слизисті виділення з очей та носа, параліч тазових кінцівок, можливі аборти у самок, синюшність шкіри та червонувато – фіолетові плями черева, підгрудка, вух, п'ятачка та кінцівок.

Зараження свиней відбувається шляхом безпосереднього контакту (від свині – до свині), через ґрунт, незнезаражені корми, предмети догляду й утримання, стічні води, транспортні засоби, бродячих тварин, птахів, комах та обслуговуючий персонал, при згодовуванні харчових відходів, що містять продукти забою хворих чи інфікованих тварин.

### **Щоб запобігти занесенню вірусу АЧС в господарстві необхідно:**

- утримувати свиней в закритих приміщеннях, не допускаючи їх вигулу та контакту з іншими тваринами.
- обслуговувати тварини лише у змінному спецодязі, використовуючи окремі засоби догляду та інвентар.
- не дозволяти відвідування господарства та тваринницьких приміщень стороннім особам.
- не купувати тварин у невстановлених для цього місцях та без супровідних ветеринарних документів.
- не забивати хворих свиней та не переробляти туші захворілих тварин.
- не згодовувати свиням харчові відходи, що містять свинину чи продукти забою без проварювання.
- при виявленні трупу дикого кабана або свійської свині негайно необхідно повідомити ветеринарну службу.

Нагадаємо, що питання недопущення збудника АЧС на територію області знаходиться під постійною увагою спеціалістів управління безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Головного управління Держпродспоживслужби у Львівській області (тел. 0322526929; 0322948836).

*Джерело: [www.loda.gov.ua](http://www.loda.gov.ua)*



## **Роз'яснення Інституту лабораторної діагностики щодо попередження загибелі бджолосімей**

За останні роки почастишали випадки масових отруень бджіл після обробки полів пестицидами, особливо при розпиленні отрутохімікатів за допомогою літаків - до ДНДЛДВСЕ неодноразово зверталися як фізичні особи так і організації різних форм власності щодо причин масового отруєння бджіл, особливо пестицидами.

Слід зауважити, що відповідно до ст.37 ЗУ «Про бджільництво» фізичні та юридичні особи, які застосовують засоби захисту рослин для обробки медоносних рослин, зобов'язані не пізніше ніж за три доби до початку обробки через засоби масової інформації попередити про це пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані до десяти кілометрів від оброблюваних площ. При цьому повідомляється дата обробки, назва препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату.

Згідно із ст.38 ЗУ «Про бджільництво» (Відповідальність за порушення законодавства в галузі бджільництва) порушення законодавства в галузі бджільництва тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законами України.

### ***До уваги бджолярів:***

Після одержання повідомлення про майбутню хімічну обробку полів та садів бджоляр повинен до її початку вивезти пасіку в безпечне місце або ізолювати бджіл у вуликах на термін, передбачений обмеженнями при застосуванні конкретних пестицидів. Також необхідно вжити заходи щодо охорони бджіл від можливого отруєння.

Строки ізоляції бджолиних сімей залежить від ступеня токсичності і періоду збереження активності пестицидів на рослинах. Вони можуть збільшуватися на 1-2 дні при зниженні температури і збільшенні вологості повітря відносно прийнятих норм в даній зоні. Більшість пестицидів втрачають свою токсичність і стають безпечними для бджіл через 1-3 доби після обробки рослин, невелика група – через 5-7 днів.

Після закінчення строку детоксикації рослин відкривають льотки у 1-2 сім'ях: якщо на протязі 2-3 годин льоту признаки отруєння у бджіл не проявляються, відкривають льотки у всіх сім'ях. Вивезення пасік на період обробок до іншого місця медозбору відбувається на період 5 діб і більше на відстань понад 5-7 км від місць проведення авіаційних обробок, а при проведенні наземних обробок пестицидами на відстань 3-5 км.

При обробці рослин значення мають спосіб, час застосування препаратів і погодні умови. Так, при обприскуванні, обпилюванні і аерозольному способі обробки рослин у вітряну погоду з наземних машин чи літаків, вони розносяться на декілька кілометрів. В результаті, навіть на віддалених ділянках відбувається отруєння бджіл.

Крім того, не завжди отруєння бджіл проявляється одразу. Може бути й так, що отруєний мед вони запасують на зиму, і гинуть тільки через кілька місяців, коли починають його споживати.

*Джерело: [www.consumer.gov.ua](http://www.consumer.gov.ua)*


**Оптові ціни на продукцію (станом на 04.09.2017 р.) (1 кг/грн.)**

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
<b>ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА</b>			
Капуста пекінська	18,00	18,00	18,00
Капуста савойська	11,00	11,00	11,00
Капуста білоголова	4,00	4,00	4,00
Баклажан синій	7,00	7,00	7,00
Картопля стандарт	2,00	3,00	4,00
Морква	6,50	6,50	6,50
Буряк столовий	4,00	4,00	4,00
Кабачок	5,00	5,00	5,00
Огірок тепличний	12,00	12,00	12,00
Помідор салатний жовтий	13,00	14,00	15,00
Перець конусоподібний Білозерка	11,00	11,00	11,00
Кукурудза цукрова, шт	3,50	3,50	3,50
Цибуля ріпчаста жовта	5,20	5,20	5,20
Часник	35,00	42,50	50,00
Цукіні	5,00	5,00	5,00
Салат	30,00	30,00	30,00
Гриб печериця	28,00	30,00	32,00
Груша	15,00	22,50	30,00
Персик	22,00	22,00	22,00
Кавун	6,50	7,00	7,50
Яблуко Гала	9,50	9,50	9,50
Яблуко Муцу	18,00	18,00	18,00
Слива	7,00	7,50	8,00
Яблуко Голден	15,00	15,00	15,00
<b>ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА</b>			
Мед	110,00	125,00	140,00
Куряче філе	87,00	87,00	87,00
Щука жив.	175,00	175,00	175,00
Короп жив.	68,00	68,00	68,00

Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Антирейдерський форум Всеукраїнської Аграрної Ради	06 вересня 2017 р.	Київська обл., м. Бровари, вул. Київська, 316, ТРЦ «Термінал»	<a href="http://www.uacouncil.org">www.uacouncil.org</a>
День Поля «Лімагрейн-Україна»	07 вересня 2017 р.	Тернопільська обл., Тербовлянський р-н., с. Іванівка ПОП «Іванівське»	<a href="http://www.limagrain.ua">www.limagrain.ua</a>
Міжнародна науково-практична конференція «Епізоотологія, здоров'я та добробут тварин. Виклики сучасності»	12 вересня 2017 р.	м. Київ, ДУ НМЦ «Агроосвіта», вул. Смілянська, 11	<a href="http://www.wp.smcae.com">www.wp.smcae.com</a>
VIII Міжнародна конференція «Large Farm Management»	13-14 вересня 2017 р.	м. Київ, Fairmont Grand Hotel Kyiv, вул. Набережно-Хрещатицька, 1	<a href="http://www.agrievent.com.ua">www.agrievent.com.ua</a>
Міжнародна науково-практична конференція «Бджільництво як компонент сталого розвитку»	16-17 вересня 2017 р.	м. Хмельницький	<a href="http://www.latifundist.com">www.latifundist.com</a>
Західноукраїнський Конгрес Ягідників	16-17 вересня 2017 р.	м. Тернопіль, Український Дім «Перемога», вул. Т. Шевченка, 27	<a href="http://www.westernberries.wordpress.com">www.westernberries.wordpress.com</a>
III Міжнародна конференція «Високоолеїновий ринок: від ніші до сегменту»	18 вересня 2017 р.	м. Київ, Готель «Алфавіто», вул. Предславинська, 35 Д	<a href="http://www.apk-inform.com">www.apk-inform.com</a>
Щорічна Міжнародна конференція «Black Sea Oil Trade»	19 вересня 2017 р.	м. Київ, Готель «Hilton Kyiv» бульвар Тараса Шевченка, 30	<a href="http://www.ukragroconsult.com">www.ukragroconsult.com</a>
Навчально-практичний тренінг «Жимолость, червона смородина, обліпіха, агрус: кращі практики вирощування»	29 вересня 2017 р.	м. Вінниця, ТРЦ «Мегамолл», вул. 600-річчя, 17	<a href="http://www.fruitproject.com.ua">www.fruitproject.com.ua</a>
Конференція «Свинокомплекс 2017»	18–19 жовтня 2017 р.	м. Львів, Львівський будинок учених вул. Листопадового чину, 6	<a href="http://www.agrotimes.net">www.agrotimes.net</a>

**Зарубіжні події**

Міжнародна виставка тваринництва «Space 2017»	12-15 вересня 2017 р.	Франція, м. Ренн	<a href="http://www.space.fr">www.space.fr</a>
Міжнародна виставка харчової промисловості «AgroProm Shymkent»	21-22 вересня 2017 р.	Казахстан, м. Шимкент	<a href="http://www.agropromexpo.kz/en">www.agropromexpo.kz/en</a>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО "Львівська аграрна палата" (голова редколегії); СТЕФАНИШИН І.М. – ТОВ "РСП "ШУВАР" (заст. голови редколегії); ВУЙЧИК І.М. – ГО "Львівська аграрна палата"; ПАНЬКІВ І.Я. – БО "Львівська аграрна дорадча служба"; ДОМАНСЬКИЙ А.Я. – ГО "Львівська аграрна палата"; СОЛОМОНКО Д.О. – Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гижцького (випусковий редактор).  
 АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: м. Львів, вул. Залізнична, 16, 2-й пов., тел./ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32

ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ

ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL: LVIVAGRI@GMAIL.COM